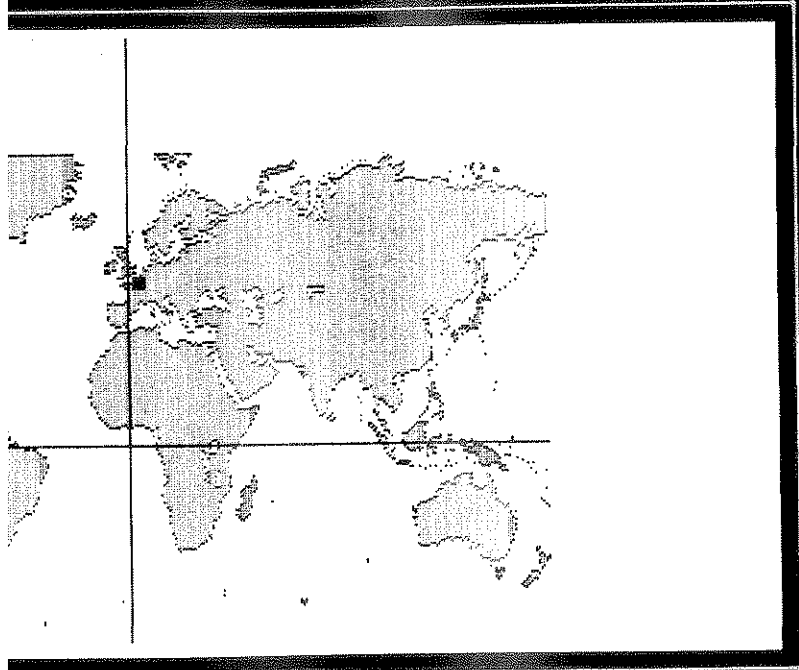

DYNAMIC

DE GEOGRAFIE INFORMATOLOGIE

- ISCH DIAGRAM
- CLASSIFICATIE VAN BAGNOULS
- N POLYGONEN
- KAARTSCHAALBEREKENINGEN
- BEREKENEN VAN DE HELLINGSGRAAD
- PIEL EN VERTIKALE OVERDRIJING
- KALENDER

MA+E M DJ-84

COLOFON

DAInamic verschijnt tweemaandelijks.
 Abonnementsprijs is inbegrepen in de jaarlijkse
 contributie .
 Bij toetreding worden de verschenen nummers van de
 jaargang toegezonden.

DAInamic redactie :

Dirk Bonné	wdw
Freddy De Raedt	Herman Bellekens
Wilfried Hermans	Frans Couwberghs
René Rens	Guido Govaerts
Bruno Van Rompaey	Daniël Govaerts
Jef Verwimp	Frank Druiff
Cedric Dufour	Willy Coremans

Vormgeving : Ludo Van Mechelen.

U wordt lid door storting van de contributie op het
 rekeningnr. **230-0045353-74** van de **Generale
 Bankmaatschappij, Leuven**, via bankinstelling of
 postgiro
 Het abonnement loopt van januari tot december.

DAInamic verschijnt de pare maanden.
 Bijdragen zijn steeds welkom.

CORRESPONDENTIE ADRESSEN.

Redactie en software bibliotheek

Wilfried Hermans	
Mottaart 20	Kredietbank Herselt
3170 Herselt	nr. 401-1009701-46
Tel. 014/54 59 74	BTW : 420.840.834

Lidgelden / Subscriptions

Bruno Van Rompaey	Generale
Bovenbosstraat 4	Bankmaatschappij
B 3044 Haasrode	Leuven
België	nr. 230-0045353-74
tel. : 016/46.10.85	

<u>Voor Nederland :</u>	<u>Pour la France :</u>
GIRO : 4083817	DAInamic FRANCE
t.n.v. J.F. van Dunne	C. Dufour
Hoffaan 70	Rue Lavoisier 9
3062 JJ ROTTERDAM	59149 DUNKERQUE
Tel. : (010) 144802	Tel. 02866 3339

Inzendingen : Games & Strategy

Frank Druiff
 's Gravendijkwal 5A
 NL 3021 EA Rotterdam
 Nederland
 tel. : 010/25.42.75

DAINAMIC

PERSONAL COMPUTER USERS CLUB

4		3		2		1	
HEX	DEC	HEX	DEC	HEX	DEC	HEX	DEC
1	4096	1	256	1	16	1	1
2	8192	2	512	2	32	2	2
3	12288	3	768	3	48	3	3
4	16384	4	1024	4	64	4	4
5	20480	5	1280	5	80	5	5
6	24576	6	1536	6	96	6	6
7	28672	7	1792	7	112	7	7
8	32768	8	2048	8	128	8	8
9	36864	9	2304	9	144	9	9
A	40960	A	2560	A	160	A	10
B	45056	B	2816	B	176	B	11
C	49152	C	3072	C	192	C	12
D	53248	D	3328	D	208	D	13
E	57344	E	3584	E	224	E	14
F	61440	F	3840	F	240	F	15

belangrijke ASCII-waarden in DA1pc

functie/symbool	HEX	DEC
back-space	8	8
TAB	9	9
linefeed	A	10
clear screen	C	12
CURSOR UP	10	16
CURSOR DOWN	11	17
CURSOR LEFT	12	18
CURSOR RIGHT	13	19
space-bar	20	32
Ø	30	48
A	41	65
a	61	97
pijltje rechts	89	137
pijltje links	88	136
pijltje boven	5E	94
pijltje onder	8C	140
volle blok	FF	255
verticale lijn	A	10
horizontale lijn	B	11
6 hor. lijnen	1D	29

ASCII - HEX - ASCII CONVERSION TABLE

MSD	0	1	2	3	4	5	6	7
LSD	000	001	010	011	100	101	110	111
0	0000	NUL	DLE	SP	0	@	P	~
1	0001	SOH	DC1	!	1	A	Q	a
2	0010	STX	DC2	"	2	B	R	b
3	0011	ETX	DC3	#	3	C	S	c
4	0100	EOT	DC4	\$	4	D	T	d
5	0101	ENG	NAK	%	5	E	U	e
6	0110	ACK	SYN	&	6	F	V	f
7	0111	BEL	ETB	'	7	G	W	g
8	1000	BS	CAN	(	8	H	X	h
9	1001	HT	EM	)	9	I	Y	i
A	1010	LF	SUB	*	:	J	Z	j
B	1011	VT	ESC	+	;	K	[	k
C	1100	FF	FS	,	<	L	\	l
D	1101	CR	GS	-	=	M	]	m
E	1110	SO	RS	.	>	N	^	n
F	1111	SI	VS	/	?	O	~	o

DAINAMIC

NEWSLETTER 25

Herselt, december '84

Beste Leden,

Met een extra dik nummer (88 pagina's + mini-poster) hebben we deze 25-ste uitgave iets feestelijker willen maken. We zijn ervan overtuigd dat er genoeg materiaal in zit om heel actief de feestdagen door te brengen.

Een terugblik op de voorbije manifestaties :

20 oktober Nijvel : een 250-tal bezoekers bevestigden dat het een goed idee was om deze dag te organiseren. We mochten een dertigtal nieuwe leden noteren en verschillende DAI-gebruikers maakten voor de eerste keer kennis met onze uitgebreide software-bibliotheek. Onze gelukwensen aan de initiatiefnemers C. Poels en F. Duluins.

17 november Utrecht : groot, druk, onoverzichtelijk... we hebben 's morgens een half uurtje moeten zoeken om onze eigen kramen te vinden ! We hopen dat U ons toch heeft kunnen vinden. Zoals in Nijvel was er veel belangstelling voor onze experimenten met de video camera interface, ook vanwege niet-DAI gebruikers.

24 november Diepenbeek : Het onderwijssymposium georganiseerd door SCHOOL en COMPUTER kende een groot succes. Onze DAI computer was ruim vertegenwoordigd : in de software catalogus vonden wij demonstraties door : Marc Antrop, Bruno Van Rompaey, INDATA, TRON, J. Mergaerts, M. De Jaeger, F. Cerulus en ondergetekende.

Ondanks de aangekondigde posttarief verhogingen kunnen wij de contributie ongewijzigd houden
 Subscription prices will be the same in 1985 :

Benelux : 1000 Bfr — Europe : 1100 Bfr — Air Mail : 1500 Bfr

Collective subscriptions (for schools only) :

2 and more subscriptions on the same address and paid together : - 30 % from the second subscription on.

voor België en andere landen : DAInamic subscriptions
 B. Van Rompaey
 Bovenbosstraat 4
 B-3044 HAASRODE
 Tel. (016) 46.10.85
 Bancaccount : 230-0045353-74 of Gen. Bank Leuven

voor Nederland :	J.F. Van Dunne Hoffaan 70 NL-3062 JJ ROTTERDAM Tel. (010) 144802 giro : 4083817	pour la France :	DAInamic FRANCE C. Dufour Rue Lavoisier 9 59149 DUNKERQUE Tel. 02866 3339
-------------------------	---	-------------------------	---

Noot : Maakt U zich geen zorgen om wisselkoersen, U kan gerust 1000 Belgische Franken overschrijven via de Nederlandse giro, F. Druiff heeft het voor ons uitgeprobeerd.

NEW SOFTWARE : BOEKHOUDPROGRAMMA : audio2000 Bfr
 DCR2150 Bfr
 DBASIC V2.2 + ext. update : 250 Bfr
 FYSISCHE GEOGRAFIE : audio1000 Bfr
 DCR1150 Bfr

SOON AVAILABLE :

COMPILATION 83-84 : We don't know yet how many tapes it will take (DCR), but as this collection will offer programs from Newsletter 16 to Newsletter 25, it will be a lot of software !

SUPER-BASE : At last a 100 % machine-language database program, using the total amount of RAM to hold up to 1000 records, depending on the field-size. Ultrafast sorting, build-in mail-merge, formatting for all kind of labels and so on...

PATROUILLER : The latest creation of P. Janin, if you ever saw PHOENIX, you know what we are talking about... guide your CAR on the surface of the moon and encounter a lot of missions to complete your race...

The first issue of 1985 will deal specially with DCE-bus and other I/O projects. If you have some projects ready, please send description to be published in Newsletter 26.

We invite you to dive into this jubilee-issue, till next year,

W. Hermans

REMARK

343	REMARK	REDACTIE
344	INHOUD - CONTENTS	REDACTIE
346	PROGRAMMEERTECHNIEKEN In deze aflevering behandelt Frank Druiff de verschillende lusstructuren. Hierbij komen aan bod de mogelijkheden bij DAI-BASIC, DBASIC & TURTLE-BASIC. In zijn streven naar volledigheid heeft Frank weer niet genoeg aan 4 bladzijden, het vervolg leest U in een volgende editie.	F. DRUIJFF
350	BANKOVERSCHRIJVINGEN Luc Beyens schreef dit programma voor het verwerken van bankoverschrijvingen. Als ingewijde in de wereld van het bankwezen doet hij ons tevens een aantal truucs aan de hand, o.a. de controle-berekening op het banknummer. (zie lijn 230)	L. BEYENS
351	Guido vult de ruimte op pagina 351 met zijn frisse blik. Met de ogen bewegen tijdens het scan-proces geeft wel een aardig schele indruk, Guido !	
352	CURSUS MICROPROCESSOREN Met deze laatste aflevering beëindigt A. Beuckelaers zijn introductie in de wereld van Bits & Bytes. Deze keer vindt U in zijn verhaal een aantal routines, o.a. het bouwen van lussen in machinetaal. In de eerste aflevering van volgend jaar start hij weer meteen met een reeks over toepassingen voor onze DCE-bus. Hardware-fanaten kunnen alvast de soldeerbout opwarmen. Wij proberen om rond die tijd terug een aantal DCE-kaarten in voorraad te hebben.	A. BEUCKELAERS
364	DAI CHARACTER SET Cedric took his magnifying-glass and took a close look at the characters in MODE 0. With this tables, no more guessing about CHR\$(x) !	C. DUFOUR
367	DAIminiCALC A not so mini program, not yet VISICALC, but the program can be very useful for calculations on a limited number of values. A sample demo of how the program can be used in tourist business is given on page 376.	P. WANET
377	DCR-function indication Another approach of implementing LED's on the front of your DCR. A fine idea of Hardy Strobel, Jean Marchand constructed the beautiful picture.	DAInamic Germany
378	DE NIEUWE DAI'S We brengen graag een uitvoeriger verhaal over de nieuwe realisatie van INDATA, maar tot op heden hebben we nog geen apparaat aan de toets kunnen voelen. Noot : Het artikel schijnt in het Nederlands opgesteld te zijn ! Foei, vertalers van MICRO MAGAZINE... naar waarheid kan dat veel beter !	MICRO MAGAZINE
	FEU D'ARTIFICE Een goede vervanging voor de BRT-eindejaarsshow ?	R. MARCEL
379	EPROMPACK Mr BORST showed us his realisation on the HCC-days in UTRECHT. A fine solution for loading a limited number of programs you are using very often, in a few seconds. Circuit design and component layout are given.	A. BORST & co
385	ERRATA DATAFLEX If your file is full, DATAFLEX causes troubles. The solution is given in a few BASIC lines. If you cannot arrange the modifications, send us your disquette, we will replace it.	F. COUWBERGHS
386	FEESTWENSEN Jeroen zendt ons zijn digitale wenskaart, wij sluiten ons aan en heffen het glas op een voortreffelijk 1985.	J. OVERVOORDE
387	FRACTALS Take a look at and listen to the mysterious results of FRACTALS. Try different parameters to create cosmic tunes and pictures...	T. BERKX
388	FWP PATCHES 2 If you patch your FWP with this information, you have some extra facilities with the MARKERS.	G. GRUITERS
389	HEAP ORGANISATIE FRE gives us the free PROGRAMSPACE. What about the free space in the HEAP for indexed variables and strings ? The BASIC program offers insight of how DAI BASIC is using pointers in the HEAP. The machine language routine calculates the free space in the HEAP.	F & F CHABOT
	POSTER TINA TURNER Tina Turner on our DAInamic poster... (not even the best part of her).	N. LOOIJE & video interface

JEROEN DEMO In this program, Jeroen offers a beautiful simulation of the NOS-logo picture.	J. OVERVOORDE	392
LE MONITEUR BASIC Translation of the article by J. Boerrigter.	DAInamic FRANCE	393
MODIFICATION DNA-FWP If you want to do text processing on DNA source files, here is all the information you need.	J. MENIER	396
NEW SOFTWARE : FYSISCHE GEOGRAFIE Een nieuwe onderwijscollectie, verzameld door Marc Antrop. De cassette wordt geleverd met uitvoerige documentatie in het nederlands.	M. ANTROP	397
NEW SOFTWARE : DBASIC extensions Version 2.2 of DBASIC has a few small bugs corrected and is delivered together with 2 very strong extension files. See also DBASIC part 4 p. 427-430.	W. COREMANS	397
NEW SOFTWARE : BOEKHOUDPROGRAMMA Een universeel boekhoudprogramma dat reeds zijn waarde in de praktijk bewezen heeft is nu beschikbaar. Bijzondere aandacht is besteed aan het voorkomen van fouten, de nodige beveiligingen zijn ingebouwd. Uitvoerige documentatie in het Nederlands wordt meegeleverd. Voorlopig alleen beschikbaar op audio en DCR.	F. & CHABOT	398
RAUTEN Another graphic masterpiece by Rolf Schall.	R. SCHALL	399
ERRATA NUMBERS UP For unknown reasons, two words were scrambled in the previous listing : lines 470 & 510 are corrected now.	F. DRUIJFF	399
80 KOLOMMEN TEKST How to get 80 characters/line by hardware modification... More information will follow soon...	A. DOORNENBAL	400
SAVEV / LOADV There can be long delays after loading ordinary (long) arrays. Indeed, reorganisation from «tape»-buffer to HEAP has to be done. C. Poels has written a routine to save HEAP contents and symbol table without delay. Some precautions however, have to be taken...	C. POELS	402
SCREEN TABULATOR How to use screen tables with RS232 off.	E. ZAHNER	405
SPL UN ASSEMBLEUR POUR LE DAI pc While it is very hard to find an article on DAI software in general-purpose computer magazines, we are very happy that A. Mariatte takes care about this in the French magazine LIST. Other articles on our software will follow in LIST. Many thanks Alain !	A. MARIATTE / LIST	
THE DIM STATEMENT Jan Boerrigter explains why some programs might run very well on machines with ROMS V1.1 and cause troubles on V1.0 machines.	J. BOERRIGTER	409
TISSUS ARMURES Remy prin explains how he can save a lot of time in the textile-design business.	R. PRIN / MICRO-ORDINATEURS	410
TOP SECRET Use this routine to protect your programs against unauthorised use.	J. GUERARD	414
TRAMES Cedric discusses the technique of using colour screens to create new colours.	C. DUFOUR	416
TRUCS How to merge programs and how to delete parts of a BASIC program. The second tric works all the time if your CLEAR is large enough to hold the entire part of the program that is send to the EDIT-buffer !	M.V.D. MEERSCH	419
SPECIAL LISTING Maybe you have already seen those beautiful DAI-listings with semi-graphics in text. You can do it yourself if you study the article of Marc.	M.V.D. MEERSCH	420
UTILITAIRE SEMI-GRAPHIQUE Create pictures in MODE text 16 colours. Remember this MODE is not possible on the first DAI machines, unless a hardware modification is done.	P. PEDELABORDE	422
WEGWEISER Try to find your way in a complicated labyrinth...	R. SCHALL	424
DBASIC part 4 Willy announces the latest and final version of DBASIC, together with 2 most interesting extensions.	W. COREMANS	427
16 x 16 DESIGN Use these grids to create objects for FGT, SFGT or machine language programs. Take some photocopies before you start to paint your creations !	W. HERMANS	431

PROGRAMMEERTECHNIEKEN

Structuren in basicprogramma's zijn het onderwerp van deze keer. Langzaamaan begint ook basic steeds meer instructies te kennen die niet echt noodzakelijk zijn, maar die programmeren direct of later prettiger maken. Met instructies die direct het programmeren prettiger maken bedoel ik bv FOR-NEXT, WHILE-WEND, REPEAT-UNTIL. Instructies die vooral later hun vruchten afwerpen als U het programma nogeens doorneemt om er een paar kleine veranderingen in aan te brengen zijn bv PROCEDURE en FUNCTION en labels. Deze mogelijkheden zitten jammer genoeg niet alle in de standaard DAI-basic. Maar gelukkig brengt D-BASIC daar nu verandering in. Hiermee verandert de basic in een soort PASCAL. Sommige fabrikanten hebben een soortgelijke BASIC al verheven tot nieuwe taal nl COMAL.

Maar laten we bij het begin beginnen en eerst de loops of lussen bekijken. De naamgeving is duidelijk afkomstig uit de tijd dat er alleen nog maar in machinetaal of assembler werd geprogrammeerd. Het is als volgt te zien: als je het programma stap voor stap volgt met een vingertje langs de listing, je vaststelt dat er programmadelen zijn die meermalen worden uitgevoerd. Heb je dan een pen in de hand zie je vanzelf een lus (in het engels loop) ontstaan. Vaak wordt het dan een volledige warboel. Zeker als er meerdere loops in elkaar en helemaal door elkaar zitten. De structuur moet dan geheel van de programmeur komen. Maar om in minimum basic dus zelfs zonder FOR-NEXT een loop op te zetten zijn er vele methodes. Eens kwam ik een artikel tegen met de kop '24 ways to program a loop'. Wat zijn deze methodes dan en waarin verschillen ze van de andere? De body bestaat uit een of meer instructies die een zeker aantal malen (N) uitgevoerd dienen te worden. Er zijn een paar principiële verschillen aan te wijzen: de teller die het aantal bijhoudt telt op tot N of telt af vanaf N. De teller telt tot N of tot en met N; bij dalen tot 0 of tot en met 0. De controle, of de grens reeds bereikt is, wordt vooraf gedaan of achteraf.

Een aantal voorbeelden:

-A-	-B-	-C-	-D-
10 T=0	10 T=1	10 T=0	10 T=0
20 REM begin	20 REM begin	20 T=T+1	20 IF T=N GOTO 90
-- body	-- body	30 IF T>N GOTO 90	30 REM begin
50 REM eind	50 REM eind	40 REM begin	-- body
60 T=T+1	60 T=T+1	-- body	60 REM eind
70 IF T<N GOTO 20	70 IF T<=N GOTO 20	70 REM eind	70 T=T+1
		80 GOTO 20	80 GOTO 20
		90 REM vervolg	90 REM vervolg

Op het eerste gezicht weinig verschil totdat we ons bedenken hoeveel de body nu wordt uitgevoerd. Mijn leerlingen krijgen ALTIJD deze structuur te leren en dan later pas bv FOR-NEXT. Ik vraag ook altijd hoeveel zij eronder durven te verwedden dat de body inderdaad N maal is uitgevoerd en niet N-1 of N+1 maal. Een programma, waarvan U niet zeker weet dat het goed werkt, is nog slechter dan een programma, dat niet werkt. Dat laatste geeft geen antwoorden maar het eerste misschien foute antwoorden. Controleer de werking vooraf met kleine waarden voor N, zodat U dat zelf eenvoudig kunt controleren. Vervang de body daartoe door bv 'PRINT "TEST ";T' en neem voor N een getal onder de tien. Nu de verschillen: Bij de versies A en B zal de loop minimaal eenmaal doorlopen worden, ook als N kleiner dan een is en bij de versies C en D zal dit niet gebeuren. Daar wordt de loop (bij niet-negatieve N tenminste) precies N maal doorlopen. In dit opzicht hebben C en D dus de voorkeur boven A en B. Maar er zijn meer regels gebruikt en ook meer GOTO's en dat maakt het programma niet overzichtelijker. Wel is nu het begin en het einde van de loop gemarkeerd met

een GOTO. Bij D kunnen we trouwens door de test op gelijkheid met N grandioos de mist ingaan als N en/of T een breukdeel bevatten. Een ander verschil tussen C en D zit in de plaats van de verhoging van T. Bij C wordt er altijd verhoogt en bij D alleen als de loop daadwerkelijk doorlopen wordt. Merk op dat de verhoging van T ook voor de body, maar na de test, geplaatst kan worden. Bij A en B is het voornaamste verschil in de waarde van T tijdens het uitvoeren van de body. Wordt de waarde van T in de body gebruikt is dat dus een criterium om te kiezen tussen A en B. Andere varianten zijn nog te bedenken: N van 11 t/m 40 of van -10 t/m 20. (Klopt dit wel?) In plaats van T van 1 t/m 30 te laten gaan hem van 10 t/m 300 te laten gaan in stappen van tien in plaats van een. Merk op dat onze taal bij 10 t/m 300 wel duidelijk is in het er bij horen van 300 maar niet met het er bij horen van 10.

De verschillen komen neer op de volgende zaken:

- 1) vanaf startwaarde of van en met startwaarde
- 2) tot eindwaarde of tot en met eindwaarde
- 3) eerst uitvoeren dan controle of eerst controle en dan eventueel uitvoeren
- 4) verhoging voor controle of verhoging na controle
- 5) verhoging voor uitvoering body of er na
- 6) controle op gelijkheid (gevaarlijk!) of ongelijkheid
- 7) controle op < of <= ; respectievelijk > of >=
- 8) T is zuivere loopteller (dwz telt de doorgangen) of is reeds voorbereid voor gebruik in de body.

Alle combinaties hiervan leveren dus meer dan de al genoemde 24 mogelijkheden. We komen nu toe aan de FOR-NEXT instructie. Dit programmeert vanzelfsprekend veel simpeler en soms ook eleganter. We hebben geen GOTO meer nodig dus wordt het geheel overzichtelijker. MAAR als U geen antwoord weet te geven op de volgende vragen mag u hem niet gebruiken!!!! Hoe is de volgorde bij de FOR-NEXT eerst controle of eerst uitvoeren van de body? Eerst de body en dan de verhoging of net omgekeerd? Eerst de controle of eerst de verhoging? Als het U lastig valt op zulke theoretische vragen te antwoorden kijk dan naar de praktische vragen aan de hand van de volgende voorbeelden.

```
10 FOR I=0 TO 20:.....:NEXT      wat is de waarde van I na regel 10 ?
20 FOR I=5 TO 12:.....:NEXT      hoe vaak wordt de body uitgevoerd ?
30 FOR I=6 TO 6:.....:NEXT      hoe vaak wordt de body uitgevoerd ?
40 FOR I=8 TO 5:.....:NEXT      hoe vaak wordt de body uitgevoerd ?
```

Moeilijker:

```
50 FOR I=1 TO 20:.....:I=I+1:NEXT  hoe vaak wordt de body uitgevoerd ?
60 FOR I=1 TO 10:.....:I=I-1:NEXT  hoe vaak wordt de body uitgevoerd ?
```

Nog lastiger:

Wat is het verschil tussen FOR I%=0 TO 6 en FOR I!=0 TO 6 ?
 Wat is het verschil tussen FOR I%=0 TO 6 EN FOR I%=0.0 TO 6.0 ?
 Wat is het verschil tussen eindigen met NEXT en NEXT I ?

En tot slot de vragen waar bijna niemand correct antwoord op blijkt te kunnen geven: Hoeveel niveaus van FOR-NEXT kent de DAI? Mag men straffeloos uit en FOR-NEXT loop springen?

We zullen een aantal van de hierboven beschreven gevallen bespreken. Niet alle want de eerste vier kunt U vanzelfsprekend zelf intikken en dan controleren. Foei als het nodig is en driewerf foei als U het niet zeker weet en dan toch niet controleert. De problemen met regelnummers 50 en 60 zijn lastiger. De DAI bepaalt aan het begin van de loop hoeveel maal deze doorlopen moet worden. Hij

doet dit door het verschil eindwaarde min beginwaarde te delen door de grootte van de stap. Is de stapgrootte 0 krijgen we de foutmelding 'DIVISION BY ZERO'. Een interne (integer) teller houdt het aantal doorgangen van de loop bij. Volgens wordt de body eenmaal uitgevoerd en dan zowel de interne teller als de door de programmeur opgegeven variabele verhoogd (of verlaagd). Veranderen we in de body dus de eigen teller (loopcounter) zal deze wel veranderen, maar het aantal malen dat de loop doorlopen wordt, wordt met de interne teller bijgehouden en zal onveranderd blijven. Het resultaat is dat bij regel 50 de body 20 maal wordt uitgevoerd en I via de oneven getallen uitkomt op 41. Bij regel 60 zal de body 10 maal uitgevoerd worden en I op 1 blijven. (steeds een er af en een er af aan het eind) Het verschil tussen gebruik van een integer teller I% of een floating point I! is alleen de snelheid van werken, vooral te merken met kleine body's. Opgelet trouwens bij het werken met integertellers in dit verband: FOR I%=20 TO 30 STEP .5:.....:NEXT geeft de foutmelding 'DIVISION BY ZERO', evenals de berekening van de stapgroottevariabele, die een breukdeel oplevert. Bij integervariabelen worden die dan afgerond: wordt het 0 krijgen we een foutmelding, maar in de andere gevallen een onjuist werkend programma. Ik heb geen verschil kunnen vinden in het gebruik van NEXT en NEXT I.

Het aantal niveaus dat de DAI aankan is wisselend en dit veroorzaakt dan ook een aantal vreemde zaken. Om te onthouden waar de FOR-NEXT body begint zet de DAI een aantal gegevens op een speciale plaats in het geheugen (de stack) Deze stack wordt echter ook gebruikt door de ROM-routines en bv de interrupt routines. Tik ter testing het volgende programma in:

```
10 FOR A=0 TO 2
20 FOR B=0 TO 2
30 FOR C=0 TO 2      Niet erg dat er geen NEXT'n staan
:: ::: :: :: :
:: ::: :: :: :
140 FOR N=0 TO 2      het programma moet ontsporen voor de test
150 FOR O=0 TO 2
160 FOR P=0 TO 2
```

U zult zien dat U na RUN bijna altijd de melding 'STACK OVERFLOW IN LINE 160'. Voegt U aan het programma toe 155 PRINT "ufghtf" komt U al bij 155 op stack overflow. Vaak intikken van RUN levert ook soms een stack overflow op regels met lagere nummers. Bij mij 140 als minimum. Dit verschijnsel is te verklaren door het gebruik van de stack door ROM-routines en de interrupt handling. Bv zal de 20ms interrupt (en de cursor-'interrupt' als onderdeel daarvan) niet altijd op hetzelfde moment in het programma komen. Het maximum is dus bij een normale stack 15 niveaus, maar het blijft gevaarlijk zo diep te gaan, daar op andere plaatsen dit problemen met stackruimte kan geven. Heeft het programma zelf al subroutines (GOSUB) levert het helemaal vrijwel zeker problemen op. Een aardige tip voor luie (= slimme?) programmeurs: de teller mag best een arrayvariabele zijn, dus kan de gewenste informatie als volgt gevonden worden.

```
10 DIM T(20)
20 FOR T(I)=0 TO 2:I=I+1:GOTO 20
```

RUN geeft zoals verwacht 'STACK OVERFLOW IN LINE 20' en PRINT I levert 14 op.

En dan nu het grote misverstand. Velen denken dat ze bij de DAI ongestraft uit een FOR-NEXT loop mogen springen. D I T I S N I E T W A A R ! ! ! ! ! De goede programmeur wist reeds dat het principiële nooit kan. Een zeer grote stack kan het probleem enige tijd uitstellen maar het komt gegarandeerd. Het laatste voorbeeld liet het eigenlijk al zien. We springen daar uit de FOR-NEXT en we krijgen inderdaad een stack overflow. Maar de ontwerpers van de DAI hebben iets heel slims bedacht. Als er een FOR-NEXT loop opgestart wordt en er is al eerder een FOR-NEXT loop gestart met dezelfde teller dan wordt die teller

opnieuw gebruikt. De stack wordt daarmee dus niet extra belast en zo is het in veel gevallen dus toch mogelijk geworden om uit een FOR-NEXT te springen. Ter controle kunt U even intikken '10 FOR I=0 TO 2:GOTO 10'. U krijgt bij RUN geen stack overflow. De consequenties hiervan zijn, zoals hiervoor geschetst, dat U slechts zelden stack overflow zult krijgen door springen uit een FOR-NEXT loop. Alleen die gevallen waar steeds uit FOR-NEXT loops wordt gesprongen en al die loops een andere loopcounter hebben, zal het bij een groter aantal fout gaan. Conclusie: Het is aan te bevelen steeds dezelfde variabelenamen te gebruiken als loopcounter. Voor de duidelijkheid van het programma is het niet aan te raden, maar het kan zonder problemen:

```
100 FOR H=1 TO 1000:H=GETC:IF H=0 THEN NEXT      Binnen 1000 keer reageren
110 PRINT "KLAAR"                                anders gaan we verder.
```

U begrijpt dat met maar een soort loop nl de FOR-NEXT, terwijl er zoveel mogelijk zijn er naar nieuwe constructies werd gezocht. Ik behandel de WHILE-WEND en de REPEAT-UNTIL. Een belangrijk verschil met de FOR-NEXT is het feit dat nu bij aanvang nog niet bekend is hoe vaak de loop doorlopen moet worden. Dit impliceert dus tevens, dat we, bij een foutieve programmering, in een eindeloze loop kunnen komen te zitten.

Om te beginnen de REPEAT-UNTIL. De syntax voor deze instructie is voor D-BASIC als volgt: REPEAT [statement(s)]: UNTIL <logical expression> De dubbele punt voor UNTIL is noodzakelijk, maar zoals aangegeven met de rechte '[' haken de statements niet. Net zoals bij de FOR-NEXT, worden de statements minstens eenmaal uitgevoerd. Enkele voorbeelden voor het gebruik:

```
10 REPEAT H=GETC:UNTIL H<>0      wachten op toetsaanslag
20 REPEAT T=T+1:UNTIL GETC<>0    controleer de reactietijd tot toetsaanslag
30 REPEAT DOT X,Y 23:Y=Y+1:UNTIL Y>W      maak langzaam een kolom van hoogte W
40 REPEAT GOSUB 2000:UNTIL T=0      doe de subroutine op 2000 tot dat T nul is
```

Over WHILE-WEND is iets meer te vertellen. De syntax ervoor is in wezen niet correct en ook nog eens verschillend bij D-BASIC en TURTLE-BASIC. Let dus op het verschil:

```
*** D-BASIC: WHILE <logical expression> DO [statement(s)]: WEND
```

De 'DO' is hier in wezen overbodig. Ook zonder dat woord is het te begrijpen wat er gedaan moet worden. De body (= [statement(s)]) wordt uitgevoerd zolang aan de voorwaarde (= <logical expression>) wordt voldaan. Is de voorwaarde al bij de start onjuist wordt de loop NIET doorlopen. Voorbeelden voor gebruik:

```
10 WHILE GETC=0 DO WEND      Wacht op een toetsaanslag
*** Volgens de syntax van D-BASIC zou er tussen DO en WEND een : moeten staan.
20 WHILE T>0 DO T=T-1:WEND   Tel af tot nul
```

```
TURTLE-BASIC WHILE <logical expression> DONOT <linenumber>:[statement(s)]:WEND
```

De WEND is hier in wezen overbodig, daar bij logisch programmeren na de WEND juist het regelnummer volgt dat achter de 'DONOT' staat. Ik vind het niet een bepaald mooie instructie in TURTLE-BASIC. Zolang aan de voorwaarde wordt voldaan zal niet naar de regel achter de 'DONOT' gesprongen worden, maar de statements tot de WEND uitgevoerd worden. Een nadeel van de WHILE-WEND in TURTLE-BASIC is het feit dat ze niet genest kunnen worden.

Het volgend nummer kom ik hier nog op terug. Evenals de opmerking, dat er geen verschil is tussen NEXT en NEXT I.

Frank H. Druijff

BANKOVERSCHRIJVINGEN

```

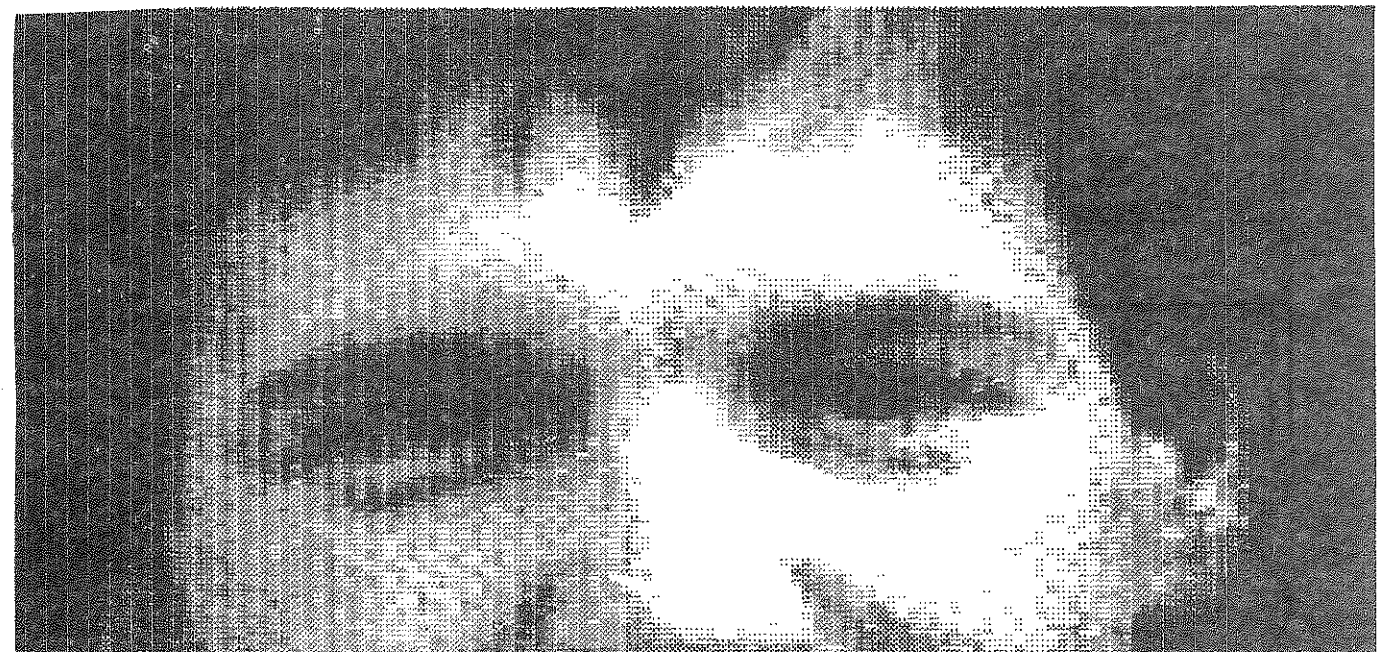
10  REM *** BANKOVERSCHRIJVINGEN ***
20  POKE #131,1:POKE #75,#FF:PRINT CHR$(12):COLORT 14 0 14 14
30  AZ=1.0:TZ=0.0
40  NZ=0.0:TZ=TZ+BZ
45  REM ----- SCHERMOPBOUW
50  PRINT :PRINT :PRINT
100 PRINT TAB(15);"*** INVDER VAN DE GEGEVENS ***"
110 PRINT :PRINT
120 PRINT " 1. DATUM (DDMMJJ)      : "
130 PRINT " 2. REK.NR van de BEGUNSTIGDE : "
140 PRINT " 3. BEDRAG                : "
150 PRINT " 4. NAAM van de BEGUNSTIGDE  : "
160 PRINT " 5. STRAAT + HUISNUMMER      : "
170 PRINT " 6. POSTCODE + GEMEENTE        : "
180 PRINT " 7. MEDEDELING                  : "
190 REM ----- GEGEVENSINVDER
200 CURSOR 31,16:INPUT DA$:DA$=LEFT$(DA$,2.0)+". "+MID$(DA$,2,2)+". "+RIGHT$(DA$,2):CURSOR 31,16:PRINT DA$;" "
205 IF XZ=1.0 GOTO 410
210 CURSOR 31,15:INPUT NB$
215 REM * PRINTEN van het REK.NR in STANDAARDVORM en CONTROLE op de CHECK-DIGIT
220 CURSOR 31,15:PRINT LEFT$(NB$,3);"-";MID$(NB$,3,7);"-";RIGHT$(NB$,2);" "
230 IF VAL(RIGHT$(NB$,2))=((VAL(LEFT$(NB$,6)) MOD 97)*10000+VAL(MID$(NB$,6,4))) MOD 97 GOTO 280
240 CURSOR 46,15:PRINT "REK.NR ONJUIST"
250 FOR IZ=#BBBF-50.0*2.0-3.0 TO IZ-29.0 STEP -2.0:POKE IZ,#FF:NEXT
260 COLORT 14 0 15 0
270 GOTO 210
280 COLORT 14 0 14 14
285 IF XZ=1 GOTO 410
290 CURSOR 31,14:INPUT B$
300 B$=VAL(B$):LZ=LEN(B$)
305 REM * PRINTEN van het BEDRAG en PLAATSEN van het PUNTTEKEM
310 IF LZ>3.0 AND LZ<7.0 GOTO 330
320 IF LZ>6.0 GOTO 340
325 GOTO 360
330 B$=LEFT$(B$,LZ-3)+". "+RIGHT$(B$,3):GOTO 360
340 LLZ=LEN(LEFT$(B$,LZ-6))
350 B$=LEFT$(B$,LZ-6)+". "+MID$(B$,LLZ,3)+". "+RIGHT$(B$,3)
360 CURSOR 31,14:PRINT B$;" "
365 IF XZ=1.0 GOTO 410
370 CURSOR 31,13:INPUT NA$:CURSOR 31,13:PRINT NA$;" "
375 IF XZ=1.0 GOTO 410
380 CURSOR 31,12:INPUT AD$:CURSOR 31,12:PRINT AD$;" "
385 IF XZ=1.0 GOTO 410
390 CURSOR 31,11:INPUT WO$:CURSOR 31,11:PRINT WO$;" "
395 IF XZ=1.0 GOTO 410
400 CURSOR 31,10:INPUT MED$:CURSOR 31,10:PRINT MED$;" "
405 IF XZ=1.0 GOTO 410
410 XZ=0.0
420 PRINT
495 REM ----- CORRECTIEROUTINE
500 CURSOR 0,8:INPUT "CORRECTIES NODIG (J/N) ";COR$:PRINT
510 IF COR$="J" GOTO 530
520 IF COR$<>"N" AND COR$<>"J" GOTO 500
525 GOTO 600
530 INPUT "TIK GEWENST NUMMER IN ";NZ:PRINT

```

```

540 IF NZ<1 OR NZ>7 GOTO 530
550 XZ=1.0
560 ON NZ GOTO 200,210,290,370,380,390,400
600 CURSOR 0,2:PRINT "ZET DE PRINTER AAN"
610 PRINT "DRUK OP DE SPATIEBALK OM VERDER TE GAAN"
620 IF GETC(>)>32.0 GOTO 620
625 REM ----- PRINTROUTINE
630 PRINT CHR$(12):PRINT :PRINT :PRINT
640 PRINT "-----":PRINT
650 POKE #131,0
660 PRINT TAB(2);DA$:PRINT :PRINT
670 PRINT TAB(24);LEFT$(NB$,3);"-";MID$(NB$,3,7);"-";RIGHT$(NB$,2);TAB(42);B$:PRINT :PRINT
680 PRINT TAB(28);NA$:PRINT
690 PRINT TAB(28);AD$:PRINT
700 PRINT TAB(28);WO$:PRINT
710 PRINT MED$
720 POKE #131,1
725 PRINT "-----":POKE #131,0
730 FOR PZ=0 TO 10:PRINT :NEXT
740 POKE #131,1
760 CURSOR 0,0:INPUT "NOG EEN OVERSCHRIJVING (J/N) ";NOG$
770 IF NOG$="N" GOTO 800
780 IF NOG$<>"N" AND NOG$<>"J" GOTO 760
790 PRINT CHR$(12):AZ=AZ+1:GOTO 40
800 IF AZ=1 GOTO 890
810 PRINT :PRINT :PRINT
820 PRINT "-----":PRINT
830 POKE #131,0
840 PRINT TAB(2);DA$:PRINT :PRINT
850 PRINT TAB(24);"***-*****-***";TAB(42);TZ+BZ:PRINT :PRINT
860 PRINT TAB(28);"GEZAMENLIJKE OVERSCHRIJVING":PRINT :PRINT :PRINT :PRINT :PRINT
870 PRINT AZ;" BIJLAGEN"
875 POKE #131,1:PRINT "-----":POKE #131,0
880 PRINT CHR$(12)
890 POKE #131,1:END

```


CURSUS MICRO

NOP

00000000

1

4

No operation

Deze opdracht heeft geen enkel resultaat tenzij het laten voorbijgaan van 4 klokperiodes. Deze opdracht kan bijvoorbeeld gebruikt worden om een overbodige instructie te vervangen zonder dat daarbij het hele programma dient herschreven te worden. De NOP instructie laat eveneens toe in een programma plaatsen te voorzien waar achteraf een instructie kan toegevoegd worden.

4.3. Opbouw van een programma

Als we een programma wensen op te bouwen, gaan hieraan enkele belangrijke stadia vooraf.

Het probleem of de toepassing waarvoor een programma dient geschreven te worden, dient vooraf in al zijn facetten grondig bestudeerd en geanalyseerd te worden.

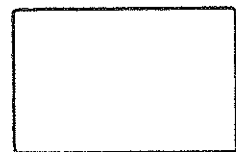
Als resultaat van deze analyse wordt een organigram opgebouwd, waarin aan de hand van tekensymbolen de verschillende fasen gesymboliseerd worden. We merken op dat een programma zoveel mogelijk in kleine modules dient geschreven te worden. Onder een module verstaat men een programmagedeelte dat een logisch geheel vormt en zelfstandig bepaalde acties uitvoert. Het voordeel van deze modules is dat ze afzonderlijk kunnen getest worden op foutloze werking. Ze kunnen tevens door andere programma onderdelen opgeroepen worden als subroutines.

Men dient een programma steeds te voorzien van de nodige commentaar (documenteren), niet alleen om achteraf het programma vlot te kunnen lezen maar tevens om aan derden toe te laten uw programma te begrijpen. Men noemt dit een programma documenteren.

4.4. Symbolen gebruikt in organigrammen

Dit symbool duidt het begin van een programma (START) of het einde van een programma (END) aan, alnaargelang de ingeschreven tekst.

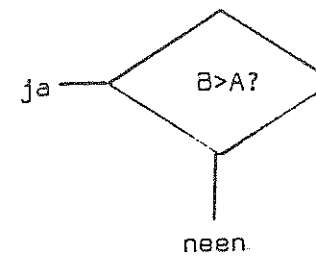
In dit symbool wordt een programma onderdeel aangegeven dat kan afgehandeld worden door één of meerdere instructies.

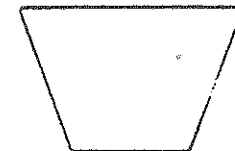
Dit symbool geeft het oproepen aan van de subroutine NAAM.

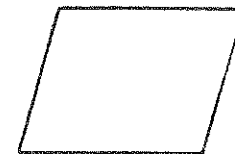
Subroutines die opgeroepen worden om bouwstenen te initialiseren worden ook voorgesteld door dit symbool.

De in dit symbool geschreven vergelijking of tekst wordt getest. Het programma wordt verdergezet in de richting van de 'ja-uitgang' of de 'neen-uitgang' alnaargelang het resultaat van de test.

Symbool voor manuele invoer (bijvoorbeeld van een klavier).

Symbool voor machinale in- en uitvoer (bijvoorbeeld naar een regeldrukker).

Als het organigram meerdere pagina's lang is, geeft dit symbool aan dat de lijnen met hetzelfde nummer dienen doorverbonden te worden.

4.5. Programmavoorbeelden voor de 8080/8085

Voorbeeld 1 : optelling van twee 8 bits getallen

Veronderstel dat in RAM op adres A120 het hexadecimaal getal B6 staat en op het adres 0E01 het getal 1A. We wensen deze getallen op te tellen en het resultaat terug te schrijven op het adres 0E01. Het programma bevindt zich bijvoorbeeld in ROM vanaf het adres 0021 en gebruik makend van de mnemonics, luidt het :

```
LDA  A120  H
LXI  H,0E01 H
ADD  M
MOV  M,A
```

```
LDA  0A120 H
```

laadt de accumulator met de inhoud van de geheugencel A120. In hexadecimale notatie moeten getallen steeds beginnen met een cijfer (vandaar de 0 voor A120 en eindigen met H. Zonder H wordt het een decimaal getal, met een B wordt het een binair getal.

LXI H,ØEØ1 H laadt het registerpaar onmiddellijk met het adres ØEØ1.
 ADD M telt de inhoud van de accumulator op bij de inhoud van de geheugencel die geadresseerd wordt door het HL registerpaar (ØEØ1). Het resultaat komt in de accumulator.
 MOV M,A Brengt de inhoud van de accumulator naar het adres aangegeven door het HL register (ØEØ1).

Om duidelijk te zien wat er gebeurt in functie van de tijd, hebben we onderstaande tabel voor elke instructie de inhoud gegeven van de registers en geheugencellen die bij dit programma betrokken zijn.

ROM			RAM			
adr	Mnemonic	Hexacode	HL	ACCU	A12D	ØEØ1
ØØ21	LDA ØA12D H	3A	?(1)	?	B6	1A
ØØ22		2D	?	?	B6	1A
ØØ23		A1	?	B6	B6	1A
ØØ24	LXI H,ØEØ1 H	21	?	B6	B6	1A
ØØ25		Ø1	?	B6	B6	1A
ØØ26		ØE	ØEØ1	B6	B6	1A
ØØ27	ADD M	86	ØEØ1	DØ(2)	B6	1A
ØØ28	MOV M,A	77	ØEØ1	DØ	B6	DØ

- (1) ? wil zeggen dat de inhoud niet nader bekend is en een gevolg is van een vorig programma of van een startprocedure van de micro-processor.
 (2) DØ is de hexadecimale som van B6 en 1A.

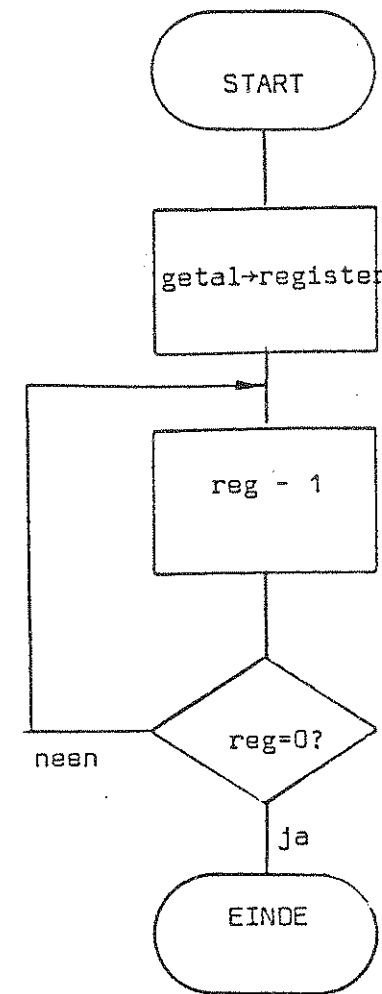
Het programma kan niet onder de vorm van mnemonics in het programatie-geheugen gebracht worden, maar wel onder de vorm van de hexadecimale code van kolom 3.

Stel zelf het programma op voor het optellen van twee 16 bits getallen
 a) met 8 bits optelinstructies (ADA, ADC)
 b) met de 16 bits optelinstructie DAD.

Voorbeeld 2 : programmatie van een korte vertragingslus

In een register wordt een getal ingeschreven. De registerinhoud wordt met één verminderd en er wordt getest of de inhoud nul is. Indien de inhoud niet nul is, wordt de registerinhoud opnieuw met één verminderd en terug getest.

ORGANIGRAM :

PROGRAMMA :

```

MVI B,FF H
LUS: DCR B
JNZ LUS
  
```

LUS staat in dit programma als symbolisch adres LABEL genoemd. (LUS is het adres waar de instructie DCR B is ondergebracht).
 Als we over een assembler vertaalprogramma beschikken, kunnen we het programma rechtstreeks invoeren in mnemonics, waarbij gebruik gemaakt kan worden van labels, dit zijn symbolische namen (adressen) waaraan door de assembler een bepaalde waarde wordt toegekend. Deze mag tot zes alfanumerische karakters bevatten met als eerste een letter, een vraagteken of een @. De label BEGIN wordt gevolgd door een dubbelpunt. Labels mogen geen mnemonics zijn die gebruikt worden als opcode. Andere assembler directieven zijn ORG adres (PC=adres), END (afsluiting) en EQU uitdrukking of adres waarbij de waarde toegekend wordt aan een label.
 Voorgaand programma wordt dus :

```

BEGIN: ORG 1000 H
TEL EQU FF H
MVI B,TEL
LUS: DCR B
JNZ LUS
END
  
```


Als we echter niet over een assembler vertaalprogramma beschikken, moeten we het programma onder hexadecimale vorm manueel invoeren. Veronderstel dat we dit programma inschrijven vanaf het adres 1000 H in RAM, dan wordt het symbolisch adres overeenkomstig met de label LUS gelijk aan 1002 H.

```

1002  MVI  B,FF  H
      DCR  B
      JNZ  1002

```

Omzetting van de mnemonics in hexadecimale code geeft tenslotte :

```

1000  04 FF
1002  05
1003  02 02 10

```

Let er op dat bij het invoeren van de adressen de minst beduidende byte het eerste komt en slechts daarna de meest beduidende byte. Wensen we de vertragingstijd van deze lus te kennen, dan dienen we eerst het aantal klokperiodes per instructie te kennen. Voor de processor 8080 wordt dit :

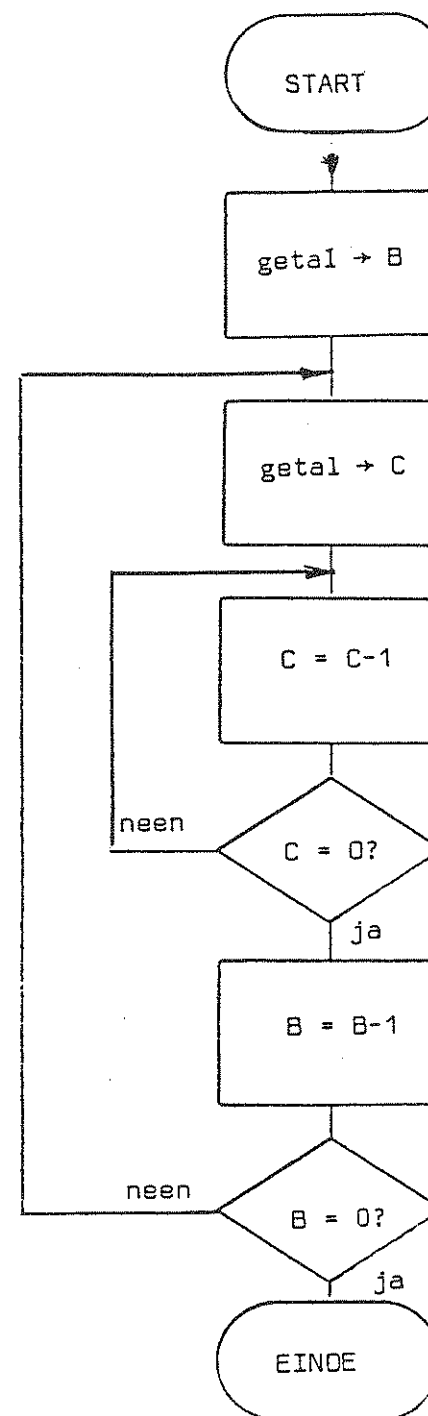
	MVI	B,FF	H	7 klokperiodes	
LUS:	DCR	B		5 klokperiodes	wordt 255 (FF)
	JNZ	LUS		10 klokperiodes	maal uitgevoerd

De totale vertragingstijd is : $7 + (5+10) 255 = 3822$ klokperiodes. Indien we werken met een klok van 2MHz (periode 500ns) dan is de vertragingstijd $3822 \times 0,5 = 1916\mu s$. Indien kleine tijdsaanpassingen gewenst zijn, kunnen we enkele instructies inlassen die geen invloed hebben op de tellerwerking (bv. NOP, MOV A,A ; ORA A,A ; XCHG). Bij het inlassen van 1 NOP na DCRB wordt de vertragingstijd 2,4ms.

Voorbeeld 3 : programmatie van een dubbele vertragingstus

Het gebruik van een dubbele vertragingstus in genestelde lussen, kan aanzienlijk langere vertragingstijden geven.

ORGANIGRAM :

PROGRAMMA :

			<u>Klokperiodes</u>	<u>Aantal malen doorlopen</u>
P102	MVI	B,FF	7	1x
LUS2	MVI	C,FF	7	255x
LUS1	DCR	C	5	255x255
	JNZ	LUS1	10	
	DCR	B	5	255x
	JNZ	LUS2	10	

Totale vertragingstijd :

$7+255(10+5+7)+255^2(5+10) = 980.992$ klokperiodes of $490496\mu s = 0,49sec$.

Indien deze vertragingsslussen als subroutine opgeroepen worden, vergroot de tijd met de duur van een CALL instructie (17T) en RET (10T).

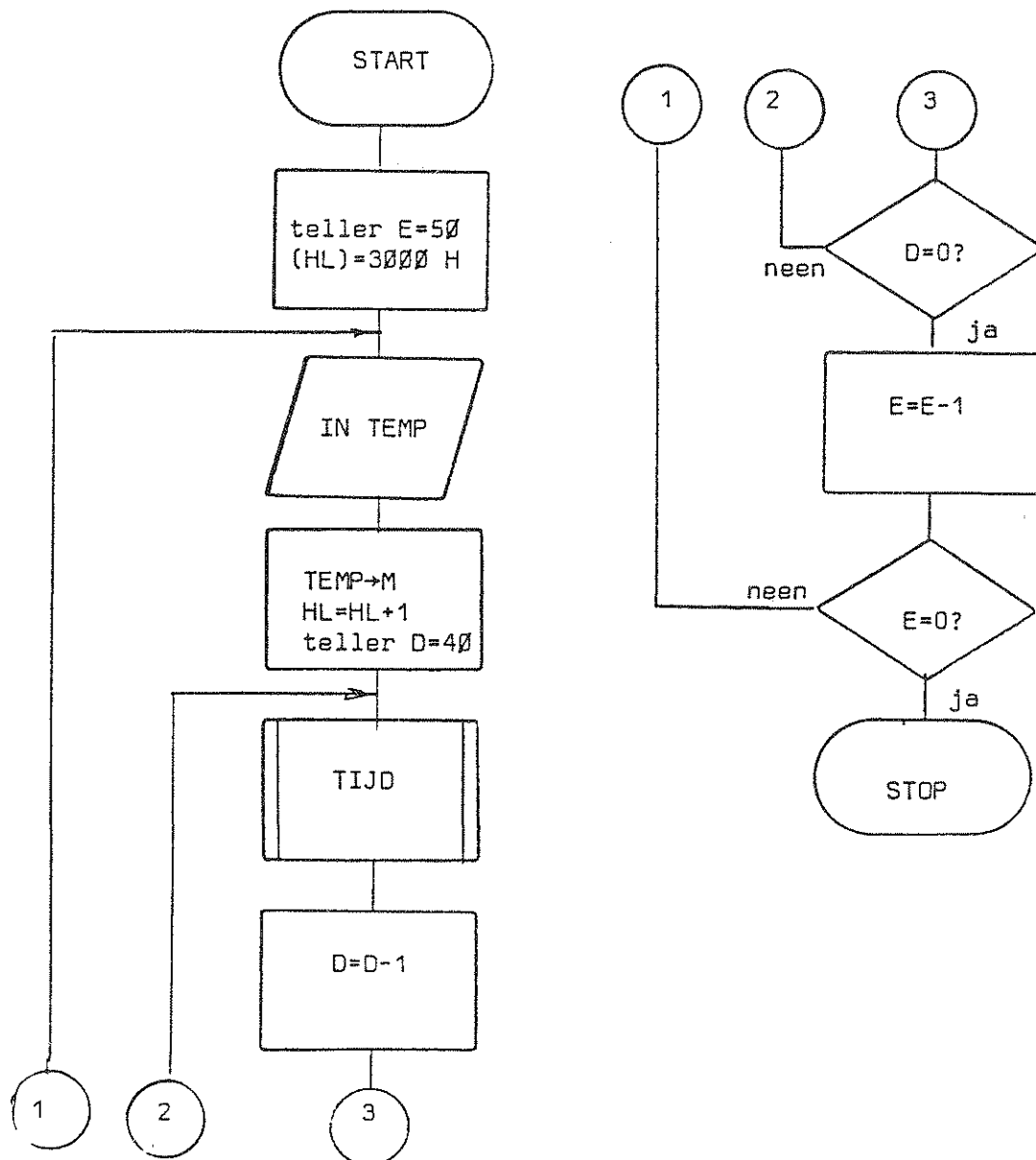
Bij het gebruik van de processor 8085 moeten we rekening houden met enkele tijdsaanpassingen. Zo duurt een DCR 4T (i.p.v. 5T) JNZ 10T bij een sprong en 7T bij een voortzetting van het programma.

Het wordt aan de lezer overgelaten hiermee de nieuwe tijdsvertragingen te berekenen.

Voorbeeld 4 : Het inschrijven van meetresultaten

Aan kanaal 2 van een microprocessorsysteem is een thermometer aangesloten die de gemeten temperatuur geeft onder de vorm van een 8-bits code. We wensen om de 20 seconden een meting te verrichten en in te schrijven in opeenvolgende geheugenplaatsen en dit vanaf geheugenplaats 3000. Na 50 metingen dient het programma te worden stopgezet. Een vertragingroutine van 0,5 seconden kan opgeroepen worden onder de naam TIJD.

ORGANIGRAM :

PROGRAMMA :

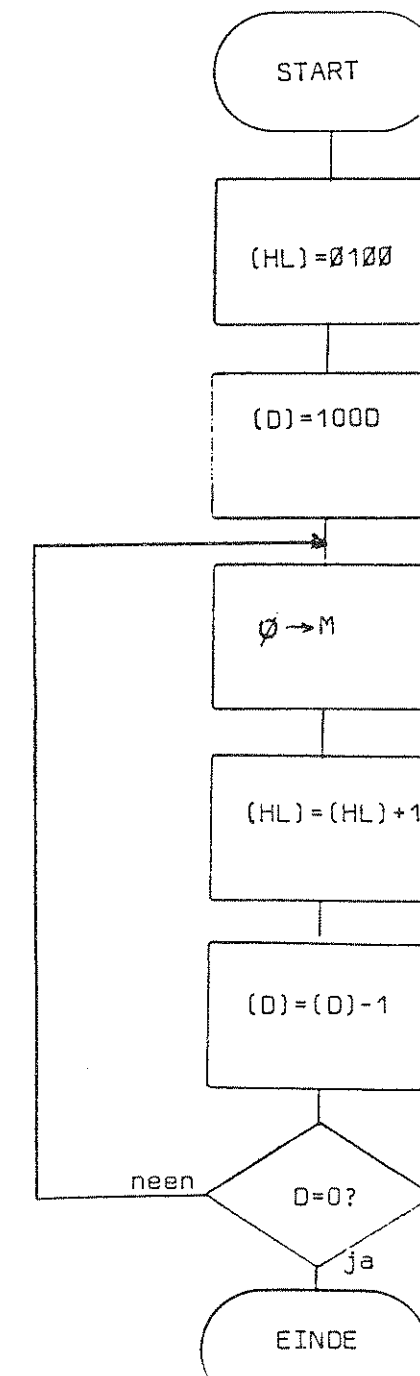
```

MVI E,50 ; teller laden met 50
LXI H,3000 ; adres register laden met 3000
LUS3 IN 2 ; thermometer lezen
MOV M,A ; lezing inschrijven in geheugen
INX H ; adresregisters incrementeren
MVI D,40
LUS4 CALL TIJD ; vertragingsslus 20sec
DCR D
JNZ LUS4
DCR E ; teller decrementeren
JNZ LUS3 ; testen of teller op nul staat
HLT
    
```

Voorbeeld 5 : op 0 stellen van geheugen

We wensen 100 opeenvolgende geheugenplaatsen vanaf adres 0100 H op nul te zetten.

ORGANIGRAM :

PROGRAMMA :

```

LXI    H,100      ; adres register laden met 0100
MVI    D,100      ; teller laden met 100
WISSEN MVI    M,00  ; geheugencel op nul zetten
INX    H          ; adres register incrementeren
DCR    D          ; teller decrementeren
JNZ    WISSEN     ; teller testen op nul

```

Voorbeeld 6 : programmavertakking

In de geheugenplaats 1000 bevindt zich een byte waarvan slechts één bit gelijk is aan 1. Naargelang de plaats van deze bit in de byte dient het programma verder gezet te worden op een adres dat kan gelezen worden in de geheugentabel vanaf adres 0F00 (voor bit 0) tot 0F0E (voor bit 7).

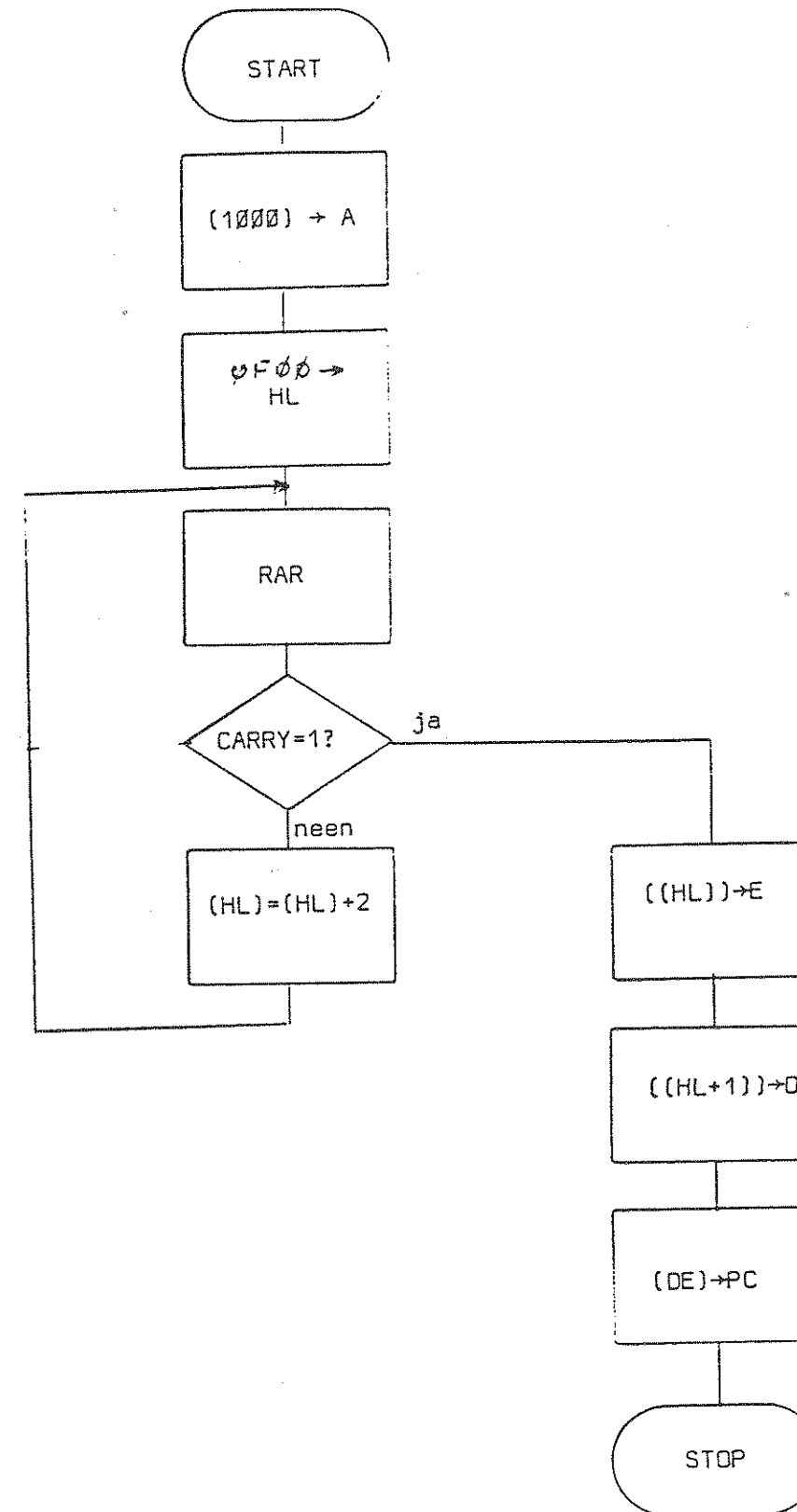
ORGANIGRAM : (zie pag. 106)

PROGRAMMA :

```

0001      LDA    1000      H ; byte in accumulator
0002      LXI    H,0F00    H ; adres register laden met 0F00
0003 LUS:   RAR          ; verschuiven naar rechts
0004      JC     DOEL      ; carry testen
0005      INX    H          ; adres register 2x ophogen
0006      INX    H
0007      JMP    LUS        ; volgende bit testen
0008 DOEL:   MOV    E,M     ; LSB van adres in E
0009      INX    H
0010      MOV    D,M     ; MSB van adres in D
0011      XCHG          ; inhoud van DE naar HL
0012      PCHL          ; programmateller laden met
                       ; adres waar het programma
                       ; verder gezet dient te worden.

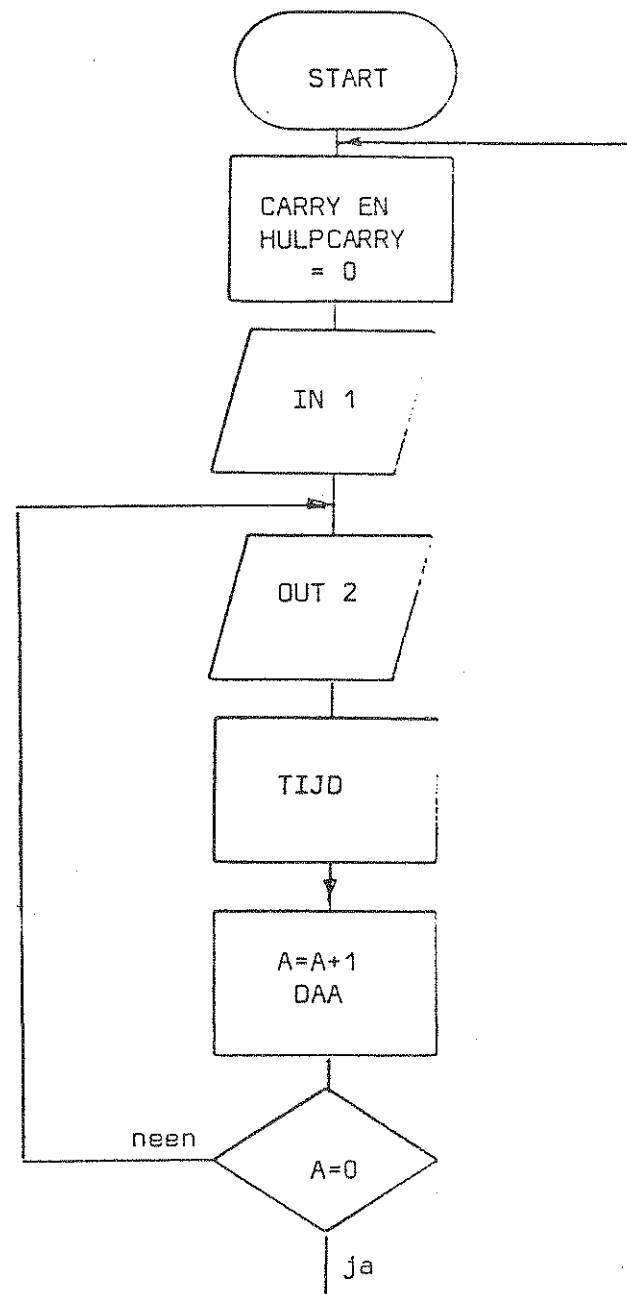
```


Voorbeeld_7 : teller

Aan kanaal 1 van een microprocessorsysteem wordt een getal (N) van twee decimalen in BCD aangeboden.
 We wensen aan kanaal twee een teller te verkrijgen, die decimaal telt vanaf het getal N tot 99. Elk getal dient gedurende 0,5 sec. aanwezig te blijven. We beschikken daartoe over een vertraging routine van 0,5 sec. die kan opgeroepen worden onder de naam TIJD.

ORGANIGRAM :

PROGRAMMA :

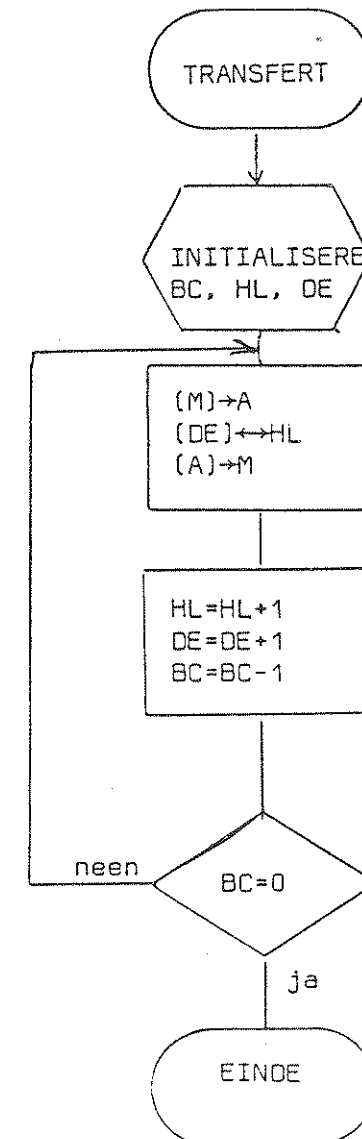
```

    XRA    A           ; carry en hulpcarry op nul
    BEGIN IN    1       ; getal lezen
    UIT   OUT    2       ; getal afdrukken
    CALL  TIJD      ; 0,5 sec. wachten
    INR   A         ; accumulator ophogen
    DAA                   ; accu. omzetten in BCD
    CPI   0         ; testen overgang 99/0
    JNZ   UIT       ; indien ≠ 0 verder tellen
    JMP   BEGIN     ; indien = 0 herbeginnen
    
```

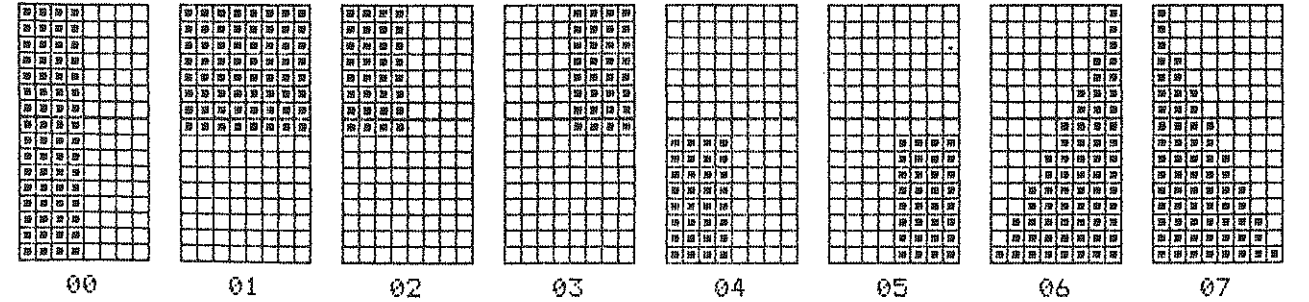
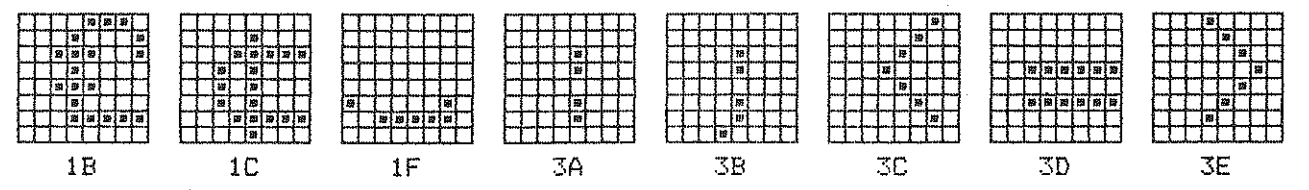
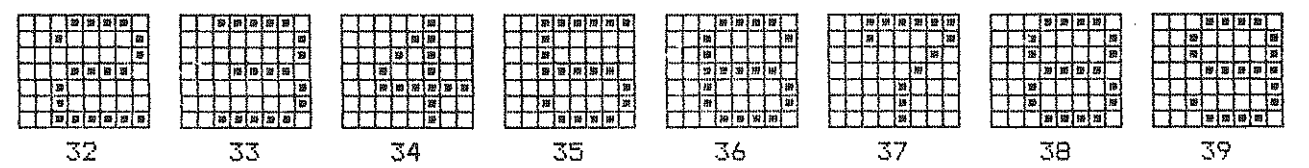
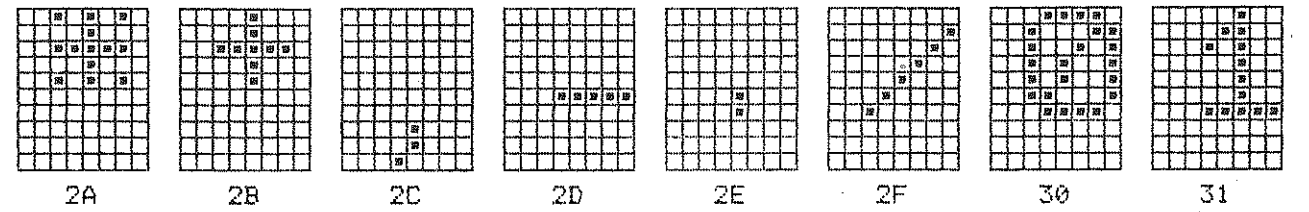
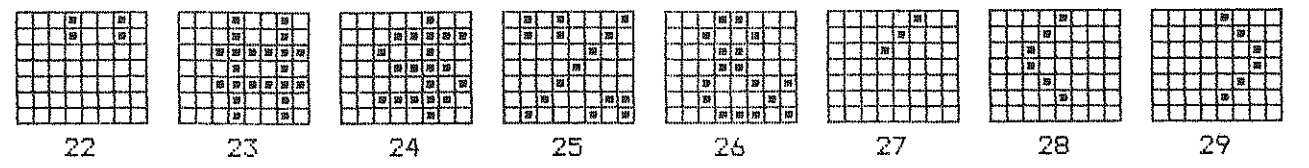
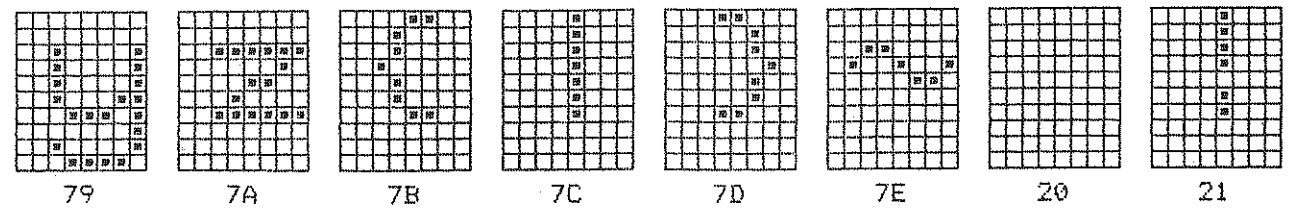
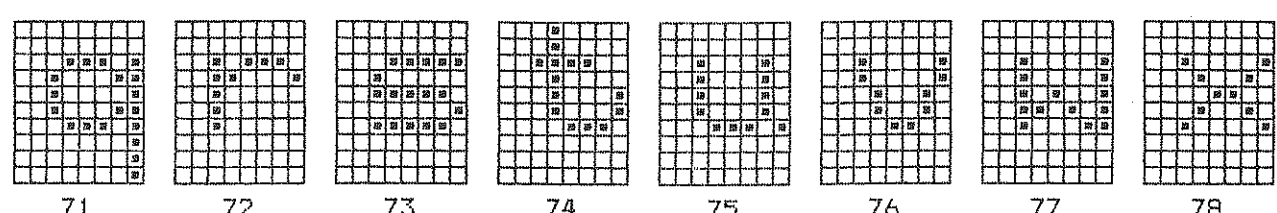
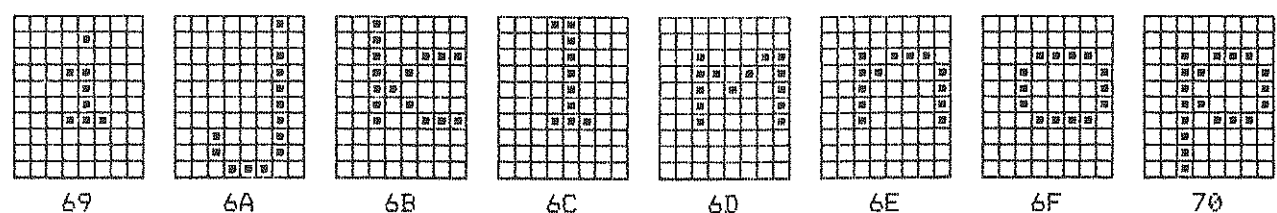
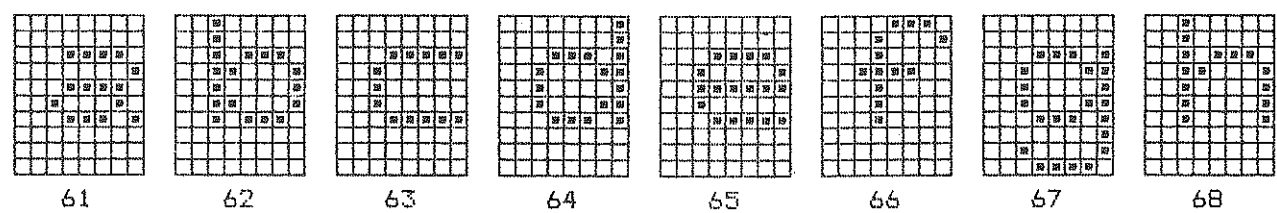
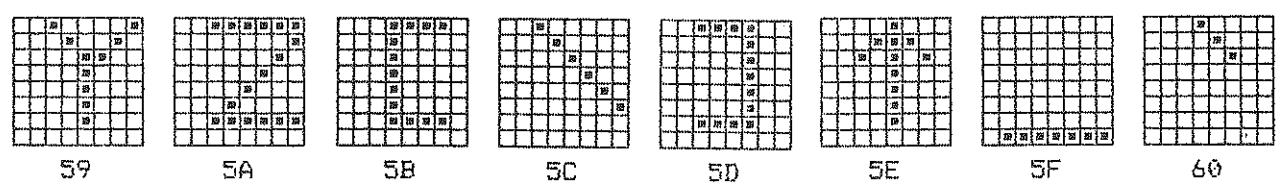
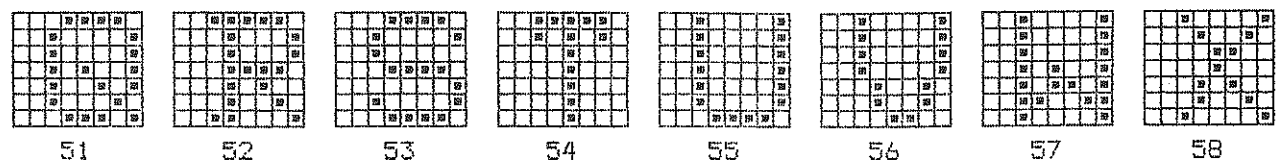
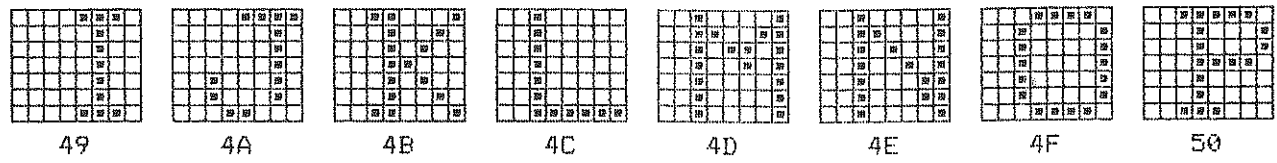
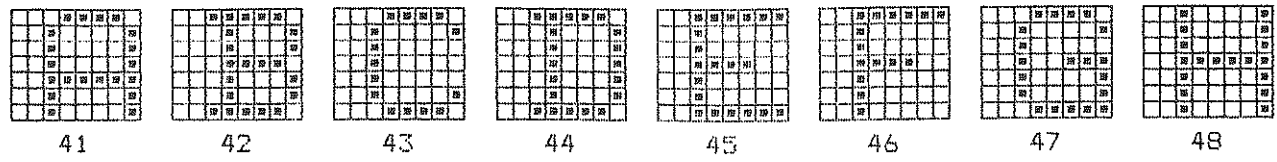
Voorbeeld_8 : verplaatsing van een blok informatie in geheugen

Verondersteld dat we een blok informatie, waarvan de lengte zich in het registerpaar BC bevindt, wensen te verplaatsen van het beginadres dat zich in HL bevindt naar het beginadres dat zich in DE bevindt.

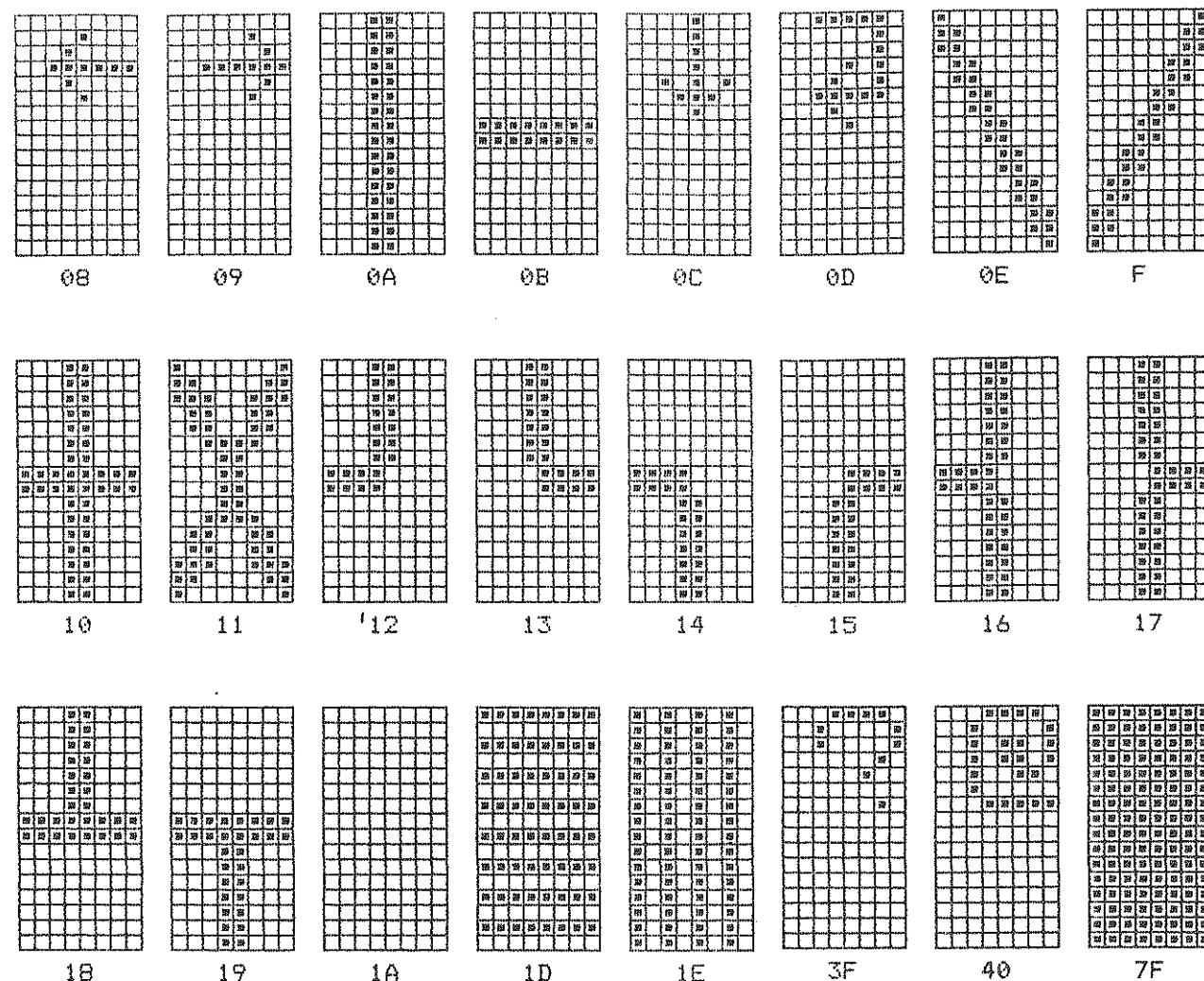
ORGANIGRAM :

DAI CHARACTER SET

AVANT DE CHARGER LE PROGRAMME TAPER 'IMPINT'

- JEU DE CARACTERES DU DAI -

Les différentes matrices ci-dessus représentent le jeu complet des caractères du DAI, soit 128 au total. La taille des matrices a été adaptée à celle des caractères. Ainsi les majuscules sont dans une matrice de 8 points verticalement, alors que les caractères semi-graphiques sont inscrits sur 16 points. Dans tous les cas la première ligne de la matrice est la même que celle du caractère correspondant. La lecture des dessins des caractères ayant été réalisée manuellement, si vous découvrez une erreur faites le moi savoir !

Cédric Dufour

AVANT DE CHARGER LE PROGRAMME TAPER 'IMPINT'

Ce programme permet le calcul de formules utilisant :

- Le symbole # pour introduire une formule des lettres A-Z ou les symboles] [< > qui désignent une ligne du tableau des opérateurs +, -, * ou / des constantes entières ou décimales des parenthèses ()
La touche return pour terminer la formule
Exemple : $\#(A*100+B)/(C*1.89+D)$
Le résultat est attribué à la ligne où la formule est écrite
La formule est valable pour toute une ligne (1-14).
Après analyse chaque formule est mémorisée et transformée en ligne de programme (dank-u Mr Looije)
C'est la forme algébrique usuelle (priorité de * et /)
- Les données sont introduites dans le tableau en déplaçant la fenêtre colorée avec les flèches et taper espace + la valeur de la donnée + return.
Les données numériques ont priorité sur les alphanumériques.
Une donnée numérique peut être entrée comme alphanumérique en lui incorporant un symbole par ex /: 12/ 3/82
Une donnée <>0 peut être recopiée dans la fenêtre voisine: il faut employer curseur + shift
La rapidité du calcul dépend du nombre de formules
La rapidité de l'affichage dépend des dimensions des tableaux
- En plus du mode introduction des données et formules il existe des commandes (taper /) :
/L pour Load un écran from DCR
le titre apparaît
N=skip au suivant
space=load
/S pour save un écran sur DCR avec titre obligatoire
/C pour effectuer les calculs
/T pour recopier une colonne dans une autre
/D pour recopier une ligne dans une autre
/P pour imprimer le tableau avec le titre du save
/R ou F pour revenir en mode entrée des données
/I pour insérer une ligne avec décalage du tableau vers le bas
les formules sont aussi décalées
/Z pour annuler une rangée
/! position supérieure gauche de l'écran
/= position supérieure droite
/z position inférieure gauche
/? position inférieure droite par rapport au tableau 30x14
- Pour changer un symbole dans une formule (chiffre ou lettre) on se place sur la ligne où se trouve la formule à introduire
Exemple: en ligne M se trouve la formule $\#(A*B)/1.383$
on veut que la formule de la ligne T devienne: $\#(A*K)/1.282$
on place la fenêtre sur la ligne T et on tape #T:GK:32
- En cas d'arrêt du programme avec erreur taper RUN 100 et ensuite /= pour récupérer le tableau et poursuivre le programme.
- Il existe une version disque (KEN-DOS) plus rapide pour les chargements de tableaux mais qui utilise plus de mémoire de masse.

```

1   FOR DD=0 TO 8:READ C:POKE #F800+DD,C:NEXT
2   DATA #C5,#CD,#79,#D8,#CD,#18,#C9,#C1,#C9
4   GOSUB 8900
5   II=1
6   GOSUB 52900:II=II+1:IF II<=30 GOTO 6

10  REM DAIminiCALC /Ph. WANET 3/83 ---- IMP INT !!!
20  CLEAR 16000:DIM R$(30.0),A(30.0,15.0),A$(30.0,15.0),PIL$(30.0),
    PR$(10.0),PR(10.0),P(10.0),T$(0.0),E$(21.0)
23  TTA$=" TEXTES ":FOR IK=1 TO 14:AA$=STR$(IK):AA$=LEFT$(AA$,LEN(AA$)-2)
24  TTA$=TTA$+SPC(8-LEN(AA$))+AA$:NEXT:TTA$=TTA$+" "
25  POKE #131,1:PRINT :PRINT :INPUT "DATE : ";DATE$:FOR JJ=1 TO 60:S$=S$+"
    ":NEXT
27  FOR IK=0 TO 21:E$(IK)=S$:NEXT:FOR IK=0 TO 30:R$(IK)=S$+S$+S$:NEXT
30  COLORT 8 0 14 3
40  POKE #75,32:CC=#FF:PC=31:YY=1:YZ=1:GOSUB 5000:INIT=1:GOSUB 3700
98  CURSOR 0,1:PRINT "'Space'=entr. donnee.'Shift+cur.'=recopier donnee":
    PRINT "'#'=formule.'/'=commandes":CURSOR 0,0:WAIT TIME 20:GOSUB 1500
99  CX=CURX:CY=CURY:GOSUB 1000:CURSOR CX,CY
100 QK=GETC:IF QK=0 THEN 100
110 IF QK>15.0 AND QK<20.0 THEN CC=0:GOSUB 1000
112 IF QK>19 AND QK<24 THEN 2000
115 IF QK=35.0 THEN CURSOR 0,0:PRINT SPC(59)::CURSOR 0,0:PRINT "#":A$(YZ,
    15.0)="" :GOSUB 3000:GOTO 99
120 IF QK=17.0 THEN GOSUB 4000
130 IF QK=16.0 THEN GOSUB 4100
140 IF QK=18.0 THEN GOSUB 4200
150 IF QK=19.0 THEN GOSUB 4300
160 IF QK>15.0 AND QK<20.0 THEN CC=#FF:GOTO 99
170 IF QK=32 THEN 500
195 IF QK=47 THEN CURSOR 0,0:PRINT SPC(59)::CURSOR 0,0:PRINT "/":GOSUB
    6000:GOTO 98
299 GOTO 99
500 CURSOR 0,0:INPUT S$
510 LI=8:IF XZ=0 THEN LI=12
520 IF LEN(S$)>LI THEN S$=RIGHT$(S$,LI)
530 LK=LEN(S$):SS=0:FN=0
535 IF LK=0.0 THEN 590
537 SI=1:IF LEFT$(S$,1)="-" THEN SI=-1:LK=LK-1:S$=RIGHT$(S$,LK)
540 FOR IK=0 TO LK-1
550 1 A$=MID$(S$,IK,1):IF A$>="0" AND A$<="9" THEN SS=SS*10+ASC(A$)-48:GOTO
    1 570
560 1 FN=1:SS=0:GOTO 580
570 NEXT IK
580 IF FN=0 THEN A(YZ,XZ)=SI*SS:IF SI=(-1) THEN S$="-"+S$
590 A$(YZ,XZ)=S$

600 REM IF SI%(-1.0) THEN S$="-"+S$
603 LK=LEN(S$):S$=SPC(LI-LK)+S$:R$(YZ)=LEFT$(R$(YZ),12+(XZ-1)*LI)+S$+
    RIGHT$(R$(YZ),(14-XZ)*8)
605 E$(YY)=MID$(R$(YZ),(XZ-XX)*8,60)
610 CURSOR 0,23-YY:PRINT E$(YY)::CURSOR 0,0:PRINT SPC(58)::CURSOR 0,0
620 GOTO 99
700 CURSOR 0,0:PRINT S$:RETURN
800 LK=LEN(S$):SS=0
810 IF LK=0.0 THEN 870
820 SI=1:IF LEFT$(S$,1)="-" THEN SI=-1:LK=LK-1:S$=RIGHT$(S$,LK)
830 FOR II=0 TO LK-1
840 1 A$=MID$(S$,II,1):IF A$>="0" AND A$<="9" THEN SS=SS*10+ASC(A$)-48:GOTO
    1 860

```

```

845 1 IF A$=" " THEN 860
850 1 SS=0:GOTO 870
860 NEXT II
865 IF SI=(-1.0) THEN S$="-"+S$
870 SS=SI*SS:RETURN
1000 POKE #75,32:POKE #74,1:X1=12+XX*8:DD=0:IF XX=0 THEN DD=6
1010 AA=#BFEF-YY*#86-X1*2+5+DD
1030 FOR IK=AA TO AA-14-DD STEP -2
1040 1 POKE IK,CC
1050 NEXT IK
1060 CURSOR 0,1:PRINT SPC(60)::CURSOR 0,0:PRINT SPC(59)::CURSOR 0,1:PRINT
    A$(YZ,15.0)
1070 POKE #75,#FF:POKE #74,0:RETURN
1500 SOUND 0 0 15 0 FREQ(500.0):WAIT TIME 2:SOUND OFF :RETURN
2000 SS=A(YZ,XZ):S$=A$(YZ,XZ)
2005 IF QK=21.0 THEN GOSUB 4000
2010 IF QK=20.0 THEN GOSUB 4100
2020 IF QK=22.0 THEN GOSUB 4200
2030 IF QK=23.0 THEN GOSUB 4300
2032 LI=8:IF XZ=0 THEN LI=12
2034 IF LEN(S$)>LI THEN S$=RIGHT$(S$,LI)
2035 A$(YZ,XZ)=S$
2037 IF S$<>"" AND SS=0 THEN 2050
2040 A(YZ,XZ)=SS:GOSUB 20000
2050 GOTO 603

3000 REM ENTREE DES FORMULES & NPI
3005 INPUT EX$:IF EX$="" THEN 3020
3010 IF LEFT$(EX$,1)="" THEN 3800
3020 EX$="#"+EX$+",":PP=1:TR$="":PL=0:C2$="":PAR=0
3030 GOSUB 3440:REM LIRE
3040 PIL$(PP)=C2$:PP=PP+1
3050 GOSUB 3440:REM LIRE
3055 IF C2$="<" THEN C2$=CHR$(92)
3056 IF C2$=">" THEN C2$=CHR$(94)
3060 IF C2$=" " THEN 3050
3070 IF C2$="(" THEN 3140
3080 IF C2$>="A" AND C2$<=CHR$(94) THEN 3170
3090 IF C2$="+" OR C2$="-" OR C2$="*" OR C2$="/" THEN 3200
3100 IF C2$=")" THEN 3260
3110 IF C2$>="0" AND C2$<="9" THEN 3340
3120 IF C2$="," THEN 3310
3130 ER=1:GOTO 3430

3140 REM (
3150 PAR=PAR+1:IF C1$>="A" AND C1$<=CHR$(94) THEN ER=2:GOTO 3430
3160 PIL$(PP)=C2$:PP=PP+1:GOTO 3050

3170 REM OPERANDE
3180 IF (C1$>="A" AND C1$<=CHR$(94)) OR C1$=")" THEN ER=3:GOTO 3430
3190 TR$=TR$+C2$:GOTO 3050

3200 REM OPERATEUR
3210 IF C1$="+" OR C1$="-" OR C1$="*" OR C1$="/" OR C1$="(" OR C1$="#" THEN
    ER=4:GOTO 3430
3220 C$=C2$:GOSUB 3570:SPRI=PRI
3230 C$=PIL$(PP-1.0):GOSUB 3570
3240 IF SPRI>PRI THEN PIL$(PP)=C2$:PP=PP+1:GOTO 3050
3250 TR$=TR$+PIL$(PP-1.0):PP=PP-1:GOTO 3230

```

```

3260 REM )
3270 PAR=PAR-1:IF C1#="+ OR C1#="- OR C1#="*" OR C1#="/" THEN ER=5:GOTO
3430
3280 IF PIL$(PP-1.0)="(" THEN PP=PP-1:GOTO 3050
3290 IF PIL$(PP-1.0)="#" THEN ER=6:GOTO 3430
3300 TR#=TR#+PIL$(PP-1.0):PP=PP-1:GOTO 3280
3310 IF PAR<>0 THEN ER=9:GOTO 3430
3320 IF PIL$(PP-1.0)="#" THEN A$(YZ,15.0)=EX$:II=YZ:GOSUB 52800:CURSOR 0,0:
PRINT SPC(58);:CURSOR 0,0:RETURN
3330 TR#=TR#+PIL$(PP-1.0):PP=PP-1:GOTO 3320

3340 REM CONSTANCE
3350 FLP=0
3360 GOSUB 3440:IF C2#>="0" AND C2#<="9" THEN 3360
3390 IF C2#="." THEN FLP=FLP+1:GOTO 3360
3400 IF FLP<=1 THEN 3060
3410 ER=10
3430 PRINT " Erreur de syntaxe ";ER:WAIT TIME 300:CURSOR 0,0:PRINT SPC(58);:
CURSOR 0,0:RETURN

3440 REM LIRE C2
3450 C1#=C2#
3460 IF C1#="," THEN RETURN
3470 C2#=MID$(EX$,PL,1):PL=PL+1:RETURN

3570 REM PRIOR(C#)
3580 PRI=0:FOR IK=1 TO 8
3590 1 IF PR$(IK)=C# THEN PRI=PR(IK):RETURN
3600 NEXT IK:ER=8:RETURN

3700 REM TABLE DE PRIORITE
3710 PR$(1.0)="#":PR(1.0)=0
3720 PR$(2.0)="(":PR(2.0)=1
3730 PR$(3.0)="+":PR(3.0)=2
3740 PR$(4.0)="-":PR(4.0)=2
3750 PR$(5.0)="*":PR(5.0)=3
3760 PR$(6.0)="/":PR(6.0)=3
3770 PR$(7.0)=")":PR(7.0)=4
3780 PR$(8.0)="," :PR(8.0)=5
3790 RETURN
3800 L#=MID$(EX$,1,1):LK=LEN(EX$)-3:EX#=RIGHT$(EX$,LK)
3805 IF RIGHT$(EX$,1)<>": THEN EX#=EX#+":
3810 LS=ASC(L#)-64:IF LS=(-4) OR LS=(-2) THEN LS=LS+32
3820 S#=A$(LS,15.0):IF S#="" THEN 3840
3825 GOSUB 3900:A$(YZ,15.0)=S#
3830 II=YZ:EX#=S#:GOSUB 52800
3840 CURSOR 0,0:PRINT SPC(58);:CURSOR 0,0:RETURN
3900 LL=LEN(S#)-1:FOR IK=0 TO LL
3910 1 FOR JJ=0 TO LK STEP 3:C1#=MID$(EX$,JJ,1):C2#=MID$(EX$,JJ+1,1)
3915 2 IF MID$(EX$,JJ+2,1)<>": THEN PRINT " erreur de syntaxe ";S#="":GOTO
2 3950
3920 2 IF MID$(S$,IK,1)=C1# THEN S#=LEFT$(S$,IK)+C2#+RIGHT$(S$,LL-IK)
3930 1 NEXT JJ
3940 NEXT IK
3950 RETURN
4000 IF YY=21.0 THEN 4040
4010 IF YY<21.0 THEN YY=YY+1
4020 IF YZ<30 THEN YZ=YZ+1
4030 RETURN
4040 IF YZ<30 THEN YZ=YZ+1:GOSUB 4500

```

```

4050 RETURN
4100 IF YY=1 THEN 4140
4110 IF YY>1 THEN YY=YY-1
4120 IF YZ>1 THEN YZ=YZ-1
4130 RETURN
4140 IF YZ>1 THEN YZ=YZ-1:GOSUB 4500
4150 RETURN
4200 IF XX=0 THEN 4240
4210 IF XX>0 THEN XX=XX-1
4220 IF XZ>0 THEN XZ=XZ-1
4230 RETURN
4240 IF XZ>0 THEN XZ=XZ-1:GOSUB 4500
4250 RETURN
4300 IF XX=6 THEN 4340
4310 IF XX<6 THEN XX=XX+1
4320 IF XZ<14 THEN XZ=XZ+1
4330 RETURN
4340 IF XZ<14 THEN XZ=XZ+1:GOSUB 4500
4350 RETURN
4500 FOR KK=1 TO 21
4510 1 GOSUB 4600
4520 NEXT KK
4530 GOSUB 5000:RETURN
4600 E$(KK)=MID$(R$(KK+YZ-YY),(XZ-XX)*8,60):RETURN
5000 POKE #75,32:POKE #74,1:PRINT CHR$(12):
5001 COLORT 9 9 9 9:FOR HK=#BFE8 TO #BF6D STEP -2:POKE HK,#FF:NEXT
5002 PRINT MID$(TTA$(XZ-XX)*8,60):
5003 FOR IK=1 TO 22:AA=#BFEF-#86*(IK-1)-4:JJ=63+IK+YZ-YY:IF JJ=92 OR JJ=94
THEN JJ=JJ-32
5004 POKE AA,JJ:POKE AA-3,#FF:NEXT IK:PRINT
5005 IF INIT=0 THEN 5075
5008 FOR JJ=1 TO 21:PRINT E$(JJ):NEXT JJ:GOTO 5075
5010 PRINT :FOR JJ=1 TO 30
5020 1 LK=LEN(A$(JJ,0.0)):A#=SPC(12-LK)+A$(JJ,0.0)
5025 1 FOR IK=1 TO 14:IF A$(JJ,IK)>0.0 THEN AA=A$(JJ,IK):SA#="":GOSUB 5500
5030 2 IF A$(JJ,IK)<0.0 THEN AA=-A$(JJ,IK):SA#="-":GOSUB 5500
5040 2 IF A$(JJ,IK)=0.0 THEN 5060
5050 2 A#=A#+SPC(8-LK)+AA#+ESP$:GOTO 5065
5060 2 LS=LEN(A$(JJ,IK)):IF LS>8.0 THEN LS=8:A$(JJ,IK)=RIGHT$(A$(JJ,IK),8):
2 GOTO 5065
5061 2 IF LS>0.0 THEN A#=A#+SPC(8-LS)+A$(JJ,IK)+ESP$:GOTO 5065
5062 2 A#=A#+SPC(8)+ESP$
5065 1 NEXT:PRINT A#;:IF LEN(A#)<80.0 THEN PRINT
5066 1 IF FLFOR=1.0 THEN PRINT A$(JJ,15.0)
5068 1 IF FLFOR=0.0 THEN PRINT
5070 NEXT:CURSOR 0,0:PRINT SPC(50):
5075 COLORT 9 15 14 3
5080 POKE #74,0:POKE #75,#FF:RETURN
5500 AA#=""
5510 OK=AA/10:RK=AA-10*OK:AA#=CHR$(48+RK)+AA#:AA=OK:IF OK>0 THEN 5510
5520 AA#=SA#+AA#:LK=LEN(AA#):IF LK>8 THEN AA#="overflow":LK=8
5530 RETURN
6000 CURSOR 0,1:PRINT "Load.Save.Calcul.Decal.Transla.Ins.Print.Fin.Zero ! =
z ? <>":CURSOR 0,0
6005 PK=GETC:IF PK=0 THEN 6005
6010 PRINT CHR$(PK):
6015 IF PK=80 THEN 6300
6020 IF PK=83 THEN GOSUB 7000:GOTO 6200
6030 IF PK=76 THEN GOSUB 8000:GOTO 6200
6040 IF PK=67 THEN GOSUB 9000:GOTO 6200

```



```

6050 IF PK=84 THEN GOSUB 12000:GOTO 6200
6060 IF PK=68 THEN GOSUB 13000:GOTO 6200
6070 IF PK=33 THEN XZ=XX:YZ=YY:GOSUB 4500:GOTO 6200
6080 IF PK=61 THEN XZ=XX+8:YZ=YY:GOSUB 4500:GOTO 6200
6090 IF PK=63 THEN XZ=XX+8:YZ=YY+9:GOSUB 4500:GOTO 6200
6100 IF PK=122 THEN XZ=XX:YZ=YY+9:GOSUB 4500:GOTO 6200
6110 IF PK=73.0 THEN GOSUB 10000:GOTO 6200
6120 IF PK=90 THEN GOSUB 11500:GOTO 6200
6130 IF PK=62 THEN GOSUB 6500:GOTO 6200
6140 IF PK=60 THEN GOSUB 6600:GOTO 6200
6200 CURSOR 0,1:PRINT SPC(59);:CURSOR 0,0:RETURN
6300 PRINT :INPUT " AVEC FORMULES O/N ";T$:FLFOR=0:IF T$="O" OR T$="0" THEN
FLFOR=1
6301 POKE #131,0:PRINT :PRINT CHR$(27);"-";CHR$(1);CHR$(14);T$(0.0);:PRINT
CHR$(27);"-";CHR$(0);
6310 PRINT :ESP$=" ":PRINT CHR$(15);:GOSUB 5010:POKE #131,1:ESP$="":GOSUB
5000:GOTO 6200
6500 INPUT "Recopier (a droite) jusqu'a ";T$:IF T$="" THEN T$="14"
6510 TK=VAL(T$):KK=YZ:SA=A(KK,XZ):FOR JJ=XZ+1 TO TK:A(KK,JJ)=SA:SS=SA:GOSUB
20000:A$(KK,JJ)=S$:GOSUB 15000:NEXT JJ
6520 KK=YY:GOSUB 4600:CURSOR 0,23-KK:PRINT E$(KK);:RETURN
6600 INPUT "Recopier (a gauche) jusqu'a ";T$:IF T$="" THEN T$="1"
6610 TK=VAL(T$):KK=YZ:SA=A(KK,XZ):FOR JJ=XZ-1 TO TK STEP -1:A(KK,JJ)=SA:SS=
SA:GOSUB 20000:A$(KK,JJ)=S$:GOSUB 15000:NEXT JJ
6620 KK=YY:GOSUB 4600:CURSOR 0,23-KK:PRINT E$(KK);:RETURN
7000 CURSOR 0,1:PRINT SPC(59);:CURSOR 0,1:PRINT "titre I=IDEM(que
precedent) S=SKIP R=REW 1 N=annul.save";
7001 CURSOR 0,0:PRINT SPC(59);:CURSOR 0,0:INPUT T$:CURSOR 0,2:IF T$="I" AND
T$(0)<>" THEN 7006
7002 IF T$="R" THEN CALLM #F000:REM REW2:LOOK
7003 IF T$="S" THEN CALLM #F000:REM SKIP
7004 IF T$="I" OR T$="S" OR T$="R" THEN 7000
7005 T$(0)=T$:IF T$="" OR T$="N" THEN RETURN
7006 SAVEA T$ T$(0.0)+" "+DATE$
7010 SAVEA A$
7020 RETURN

8000 REM CURSOR 0,1:PRINT SPC(59);
8005 LOADA T$:CURSOR 0,1:PRINT SPC(58);:CURSOR 0,1:PRINT T$(0.0);
8006 CURSOR 0,0:PRINT SPC(59);:CURSOR 0,0:PRINT " <S>=SKIP 1 <R>=REWIND 1
<C>=GARDER FORM <space>=LOAD ";
8007 P!=GETC:IF P!=0 THEN 8007
8008 IF P!=67 THEN GOSUB 8600:GOTO 8014
8009 FLAGFO=0
8012 IF P!=83.0 THEN 8050
8013 IF P!=82 THEN 8070
8014 LOADA A$:GOSUB 8900
8016 FOR IK=1 TO 30:LK=LEN(A$(IK,0.0)):R$(IK)=SPC(12-LK)+A$(IK,0.0):FOR JJ=1
TO 14:S$=A$(IK,JJ):LK=LEN(S$):GOSUB 800:A$(IK,JJ)=SS
8017 2 IF LK=0 THEN S$=SPC(8)
8018 2 GOSUB 20030:R$(IK)=R$(IK)+S$
8019 NEXT JJ:NEXT IK
8020 GOSUB 4500
8021 IF FLAGFO=1 THEN GOSUB 8700:GOTO 8030
8022 GOSUB 8900:II=1
8023 EX$=A$(II,15.0):GOSUB 52800
8025 II=II+1:IF II<31 THEN 8023
8030 RETURN
8050 CALLM #F000:REM SKIP1
8060 GOTO 8000

```

```

8070 CALLM #F000:REM REW3
8075 GOTO 8000
8600 FOR II=0 TO 30:PIL$(II)=A$(II,15):NEXT II:FLAGFO=1
8610 RETURN
8700 FOR II=0 TO 30:A$(II,15)=PIL$(II):NEXT II
8710 RETURN
8900 CURSOR 0,0:PRINT SPC(59);:CURSOR 0,0:PRINT "Busy Even geduld
Attendre svp!";:RETURN

9000 REM CALCULE
9005 CURSOR 0,0:PRINT " Je suis occupe ";
9030 FOR JJ=1 TO 14:PP=0
9100 1 GOSUB 55000
9300 NEXT JJ
9450 CURSOR 0,0:PRINT SPC(58);:CURSOR 0,0
9460 GOSUB 4500
9500 RETURN
10000 INPUT "NSERER A PARTIR DE LA LIGNE No ";I$:IF I$<="9" THEN IK=VAL(I$):
I$=CHR$(IK+64):GOTO 10010
10005 IK=ASC(I$)-64:IF IK=(-2) OR IK=(-4) THEN IK=IK+32
10010 FOR JJ=30 TO IK+1 STEP -1
10020 1 FOR KK=0 TO 14:A$(JJ,KK)=A$(JJ-1.0,KK):A$(JJ,KK)=A$(JJ-1.0,KK):NEXT KK:
1 R$(JJ)=R$(JJ-1.0)
10025 1 IMIN=IK
10030 T$=A$(JJ-1.0,15.0):GOSUB 10500:A$(JJ,15.0)=T$:NEXT JJ:GOSUB 4500
10040 II=IMIN
10050 EX$=A$(II,15):GOSUB 52800
10060 II=II+1:IF II<31 THEN 10050
10100 RETURN
10500 LK=LEN(T$):IF LK=0 THEN RETURN
10505 FOR KK=0 TO LK-1:C$=MID$(T$,KK,1)
10510 1 IF C$>=I$ AND C$<=CHR$(94) THEN T$=LEFT$(T$,KK)+CHR$(ASC(C$)+1)+
1 RIGHT$(T$,LK-KK-1)
10520 NEXT KK:RETURN
11000 FOR KK=0 TO 14:A$(JJ,KK)=A$(IK,KK):A$(JJ,KK)=A$(IK,KK):NEXT:RETURN
11500 CURSOR 1,0:PRINT SPC(56);:CURSOR 0,0:INPUT "ZERO LIGNE OU COLONNE
(L/C/ R=fin)";T$
11505 IF T$<>"L" AND T$<>"C" THEN CURSOR 0,0:PRINT SPC(59);:RETURN
11510 IF T$="L" THEN GOSUB 11600:GOTO 11500
11520 IF T$="C" THEN GOSUB 11700:GOTO 11500
11600 INPUT L$:IF (L$<"A" AND L$<>"<" AND L$<>">") OR L$>CHR$(94) THEN RETURN
11610 JJ=ASC(L$)-64:IF JJ=(-2) OR JJ=(-4) THEN JJ=JJ+32
11620 FOR KK=0 TO 14:A$(JJ,KK)="" :A$(JJ,KK)=0:NEXT:R$(JJ)=SPC(124):GOSUB 4500:
RETURN
11700 INPUT JJ:FOR KK=1 TO 30:A$(KK,JJ)="" :A$(KK,JJ)=0:S$=SPC(8):GOSUB 15000:
NEXT:GOSUB 4500:RETURN
12000 INPUT IK:INPUT " vers ";JJ:CURSOR 0,0:IF IK>14 OR JJ>14 OR IK<0 OR JJ<0
THEN 12000
12010 FOR KK=1 TO 30:SS=A$(KK,IK):A$(KK,JJ)=SS:S$=A$(KK,IK):A$(KK,JJ)=S$:IF S$=
"" THEN GOSUB 20000
12012 1 IF LEN(S$)<>8.0 THEN GOSUB 21000
12015 GOSUB 15000:NEXT KK
12020 GOSUB 4500:RETURN
13000 INPUT DA$:INPUT " vers ";AA$:IF (DA$<"A" AND DA$<>"<" AND DA$<>">") OR
DA$>CHR$(94) OR (AA$<"A" AND AA$<>"<" AND AA$<>">") OR AA$>CHR$(94)
THEN RETURN
13010 IK=ASC(DA$)-64:IF IK=(-2) OR IK=(-4) THEN IK=IK+32
13020 JJ=ASC(AA$)-64:IF JJ=(-2) OR JJ=(-4) THEN JJ=JJ+32
13030 GOSUB 11000
13035 R$(JJ)=R$(IK)

```

```

13040 GOSUB 4500:RETURN

14000 REM LISTE DES TTITRES
14005 DIM T$(0,0):IK=0
14010 IK=IK+1:POKE #131,0:LOADA T$:PRINT IK;" - ";T$(0,0)
14020 CALLM #F000:REM SKIP1
14030 POKE #131,1
14040 GOTO 14010
15000 IF LEN(R$(KK))<124.0 THEN R$(KK)=R$(KK)+SPC(124-LEN(R$(KK)))
15010 R$(KK)=LEFT$(R$(KK),JJ*8+4)+S$+RIGHT$(R$(KK),112-8*JJ):RETURN
20000 S$="":IF SS=0.0 THEN 20030
20005 SI=1:IF SS<0 THEN SI=-1:SS=-SS
20010 QQ=SS/10:RR=SS MOD 10:S$=CHR$(RR+48)+S$:IF QQ<>0 THEN SS=QQ:GOTO 20010
20015 IF SI<0.0 THEN S$="-"+S$
20020 IF LEN(S$)>8 THEN S$="overflow":LK=8:RETURN
20030 S$=SPC(8-LEN(S$))+S$:LK=8:RETURN
21000 IF LEN(S$)>8.0 THEN S$=RIGHT$(S$,8):GOTO 21020
21010 S$=SPC(8-LEN(S$))+S$
21020 RETURN
25000 S$="":IF SS=0 THEN RETURN
25010 SI=1:IF SS<0 THEN SI=-1:SS=-SS
25020 QQ=SS/10:RR=SS MOD 10:S$=CHR$(RR+48)+S$:IF QQ<>0 THEN SS=QQ:GOTO 25020
25030 IF SI<0 THEN S$="-"+S$
25040 IF LEN(S$)>8 THEN S$="overflow"
25050 RETURN
52800 LEI=LEN(EX$)-1:IF LEI<2 THEN LINE$=LEFT$(STR$(55005.0+II*10),6):GOSUB
53000:LINE$=LEFT$(STR$(55006.0+II*10),6):GOSUB 53000:RETURN
52805 IK=0
52810 C$=MID$(EX$,IK,1):IF C$="#" THEN EX$=RIGHT$(EX$,LEI):LEI=LEI-1:GOTO
52810
52815 IF C$="," THEN EX$=LEFT$(EX$,LEI):LEI=LEI-1
52816 IF C$="[" THEN EX$=LEFT$(EX$,IK)+"A0%"+RIGHT$(EX$,LEI-IK):LEI=LEI+2
52820 IF C$="<" THEN EX$=LEFT$(EX$,IK)+"A1%"+RIGHT$(EX$,LEI-IK):LEI=LEI+2
52830 IF C$="]" THEN EX$=LEFT$(EX$,IK)+"A2%"+RIGHT$(EX$,LEI-IK):LEI=LEI+2
52840 IF C$=">" THEN EX$=LEFT$(EX$,IK)+"A3%"+RIGHT$(EX$,LEI-IK):LEI=LEI+2
52850 IK=IK+1:IF IK<=LEI+1 THEN 52810
52860 LINE$=LEFT$(STR$(55005.0+II*10.0),6)+"SS%"+EX$:GOSUB 53000
52865 LINE$=LEFT$(STR$(55006+II*10),6)+"AX("+STR$(II)+",JJ%)=S$"
A$("+STR$(II)+",JJ%)=S$"
52867 LINE$=LINE$+":GOSUB 21000:KK%="+STR$(II)+":GOSUB 15000"
52870 GOSUB 53000:RETURN
52900 IJ=1
52910 LINE$=LEFT$(STR$(55500+IJ*10),6):GOSUB 53000:LINE$=LEFT$(STR$(55000+
IJ*10),6)
52920 IF IJ>26 THEN LINE$=LINE$+"A"+CHR$(21+IJ):GOTO 52940
52930 LINE$=LINE$+CHR$(64+IJ)
52940 LINE$=LINE$+"=AX("+STR$(IJ)+",JJ%)"
52945 GOSUB 53000
52950 IJ=IJ+1:IF IJ<31 THEN 52910
52960 STOP
53000 LINE$=LINE$+CHR$(13)+CHR$(0):A=VARPTR(LINE$):A=PEEK(A)+PEEK(A+1)*256+1:
B=A+LEN(LINE$)
53010 POKE #A2,A MOD 256:POKE #A3,A SHR 8:POKE #A4,B MOD 256:POKE #A5,B SHR 8:
POKE #135,2:CALLM #F000:POKE #135,0:RETURN

55000 REM *****
55010 A=A(1.0,JJ)
55020 B=A(2.0,JJ)
55030 C=A(3.0,JJ)
55040 D=A(4.0,JJ)

```

```

55050 E=A(5.0,JJ)
55060 F=A(6.0,JJ)
55070 G=A(7.0,JJ)
55080 H=A(8.0,JJ)
55090 I=A(9.0,JJ)
55100 J=A(10.0,JJ)
55110 K=A(11.0,JJ)
55120 L=A(12.0,JJ)
55130 M=A(13.0,JJ)
55140 N=A(14.0,JJ)
55145 SS=J+K
55146 A(14.0,JJ)=SS:GOSUB 25000:A$(14.0,JJ)=S$:GOSUB 21000:KK=14.0:GOSUB 15000
55150 O=A(15.0,JJ)
55155 SS=((B*D/100+E)*I/F/1000/J+G)*103.42/C+H+0.9
55156 A(15.0,JJ)=SS:GOSUB 25000:A$(15.0,JJ)=S$:GOSUB 21000:KK=15.0:GOSUB 15000
55160 P=A(16.0,JJ)
55165 SS=((B*D/100+E)*I/F/1000/K+G)*103.42/C+H+0.9
55166 A(16.0,JJ)=SS:GOSUB 25000:A$(16.0,JJ)=S$:GOSUB 21000:KK=16.0:GOSUB 15000
55170 Q=A(17.0,JJ)
55175 SS=((B*D/100+E)*I/F/1000/L+G)*103.42/C+H+0.9
55176 A(17.0,JJ)=SS:GOSUB 25000:A$(17.0,JJ)=S$:GOSUB 21000:KK=17.0:GOSUB 15000
55180 R=A(18.0,JJ)
55185 SS=(B*D/100+E)*F/J/C*0.10342+0.9
55186 A(18.0,JJ)=SS:GOSUB 25000:A$(18.0,JJ)=S$:GOSUB 21000:KK=18.0:GOSUB 15000
55190 S=A(19.0,JJ)
55195 SS=(B*D/100+E)*F/K/C*0.10342+0.9
55196 A(19.0,JJ)=SS:GOSUB 25000:A$(19.0,JJ)=S$:GOSUB 21000:KK=19.0:GOSUB 15000
55200 T=A(20.0,JJ)
55205 SS=(B*D/100+E)*F/L/C*0.10342+0.9
55206 A(20.0,JJ)=SS:GOSUB 25000:A$(20.0,JJ)=S$:GOSUB 21000:KK=20.0:GOSUB 15000
55210 U=A(21.0,JJ)
55215 SS=(B*D/100+E)*F*I/J/C*0.10342+0.9
55216 A(21.0,JJ)=SS:GOSUB 25000:A$(21.0,JJ)=S$:GOSUB 21000:KK=21.0:GOSUB 15000
55220 V=A(22.0,JJ)
55225 SS=(B*D/100+E)*F*I/K/C*0.10342+0.9
55226 A(22.0,JJ)=SS:GOSUB 25000:A$(22.0,JJ)=S$:GOSUB 21000:KK=22.0:GOSUB 15000
55230 W=A(23.0,JJ)
55235 SS=(B*D/100+E)*F*I/L/C*0.10342+0.9
55236 A(23.0,JJ)=SS:GOSUB 25000:A$(23.0,JJ)=S$:GOSUB 21000:KK=23.0:GOSUB 15000
55240 X=A(24.0,JJ)
55250 Y=A(25.0,JJ)
55260 Z=A(26.0,JJ)
55270 A0=A(27.0,JJ)
55280 A1=A(28.0,JJ)
55290 A2=A(29.0,JJ)
55300 A3=A(30.0,JJ)
56000 RETURN

```

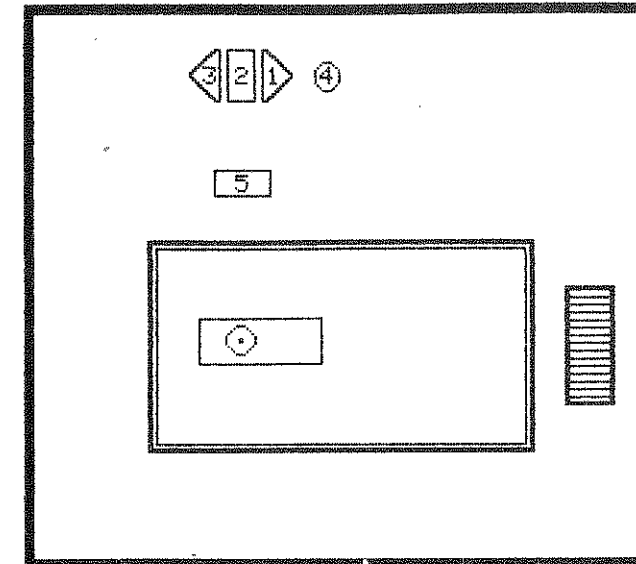
DEMO

TARASCON etc 83

DEBUT	1/ 4	5/ 5	8/ 6	1/ 9	1/10	15/10	1/ 4	25/ 5	1/ 9
FIN	4/ 5	7/ 6	30/ 8	30/ 9	14/10	31/10	24/ 5	30/ 8	30/ 9
AVION	12500	12500	13230	12500	12500	12500	12500	13230	12500
TRANSFERT	2000	2000	2000	2000	2000	2000	800	800	800
CDEFF. BEN.	82	82	82	82	82	82	82	82	82
CHANGE	56	56	56	56	56	56	56	56	56
NUITS	4	4	4	4	4	4	4	4	4
HOTELS :	SEKIS	SEKIS	SEKIS	SEKIS	SEKIS	SEKIS	DEURTH	DEURTH	DEURTH
DOUBLE	1600	2300	2900	2900	2300	1600	1600	1650	1650
#,									
SINGLE	2000	2800	3400	3400	2800	2000	2100	2200	2200
#,									
SUP REPAS	600	600	600	600	600	600	500	500	500
#,									
TOTAL DBL	22098	24075	26691	25770	24075	22098	21250	22312	21391
#(C+(D+I*B)*F/100)*103.42/E+400,									
SINGLE	23228	25488	28103	27183	25488	23228	22663	23866	22945
#(C+(D+J*B)*F/100)*103.42/E+400,									
DBL/jour	1130	1624	2048	2048	1624	1130	1130	1165	1165
#I*F*1.0342/E,									
SGL/jour	1412	1977	2401	2401	1977	1412	1483	1553	1553
#J*F*1.0342/E,									
SUP REPAS	423	423	423	423	423	423	353	353	353
#K*F*1.0342/E,									
DEBUT	1/ 4	5/ 5	8/ 6	1/ 9	15/10	1/ 4	8/ 6	1/ 9	1/10
#,									
FIN	4/ 5	7/ 6	30/ 8	14/10	31/10	7/ 6	30/ 8	30/ 9	31/10
#,									
HOTELS	BECH	BECH	BECH	BECH	BECH	SEKIM	SEKIM	SEKIM	SEKIM
#,									
TRANSFERT	2000	2000	2000	2000	2000	4000	4000	4000	4000
#,									
DOUBLE	1400	2050	2750	2750	1400	550	600	600	550
#,									
SINGLE	1600	2700	3400	3400	1600	800	900	900	800
#,									
SUP REPAS	750	750	750	750	750				
#,									
AVION	12500	12500	13230	12500	12500	12500	13230	12500	12500
#,									
TOTAL DBL	21532	23369	26267	25346	21532	20544	21606	20685	20544
#(Y+(U+V*B)*F/100)*103.42/E+400,									
SINGLE	22098	25205	28103	27183	22098	21250	22453	21532	21250
#(Y+(U+W*B)*F/100)*103.42/E+400,									
DBL/jour	988	1447	1942	1942	988	388	423	423	388
#V*F*1.0342/E,									
SGL/jour	1130	1906	2401	2401	1130	565	635	635	565
#W*F*1.0342/E,									
SUP REPAS	529	529	529	529	529				
#X*F*1.0342/E,									

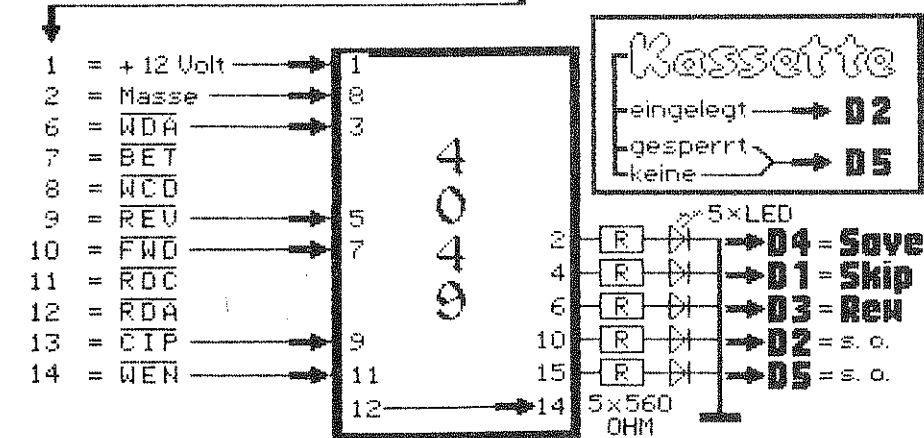
Hardy → DCR - Funktionsanzeige ← Strobel

Mit 5 Leuchtdioden alles in Blick !!!

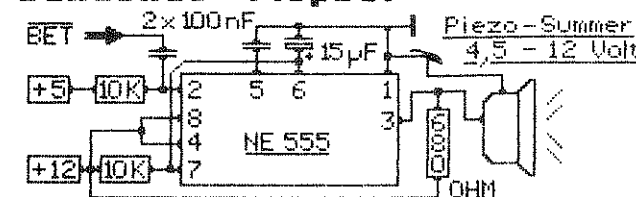

DCR - FUNKTIONSANZEIGE

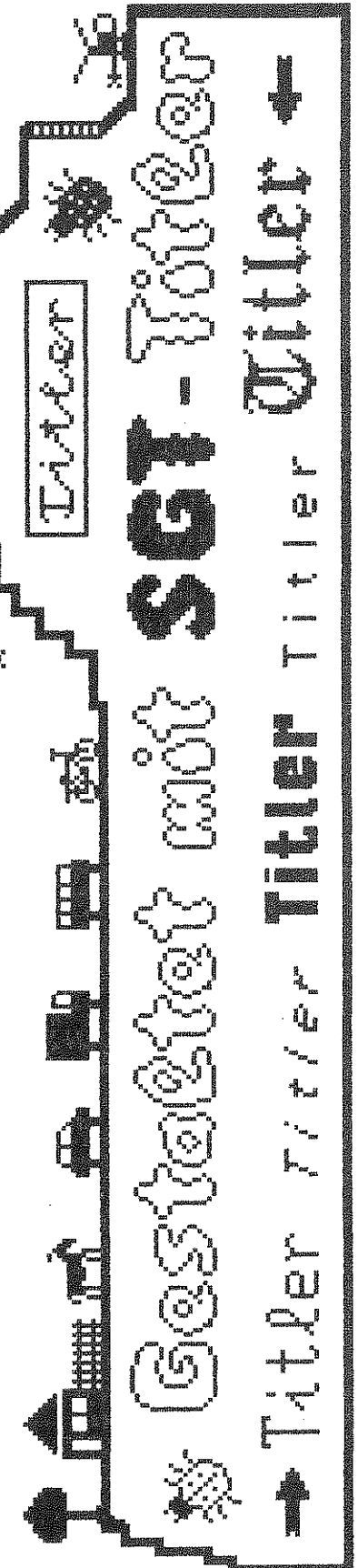
In der DCR geht ein Flachbandkabel von der Zusatzplatte zur Laufwerksplatte, dort ist es angelötet. Die Anschlußpunkte sind numeriert.

Bandende - Piepser :

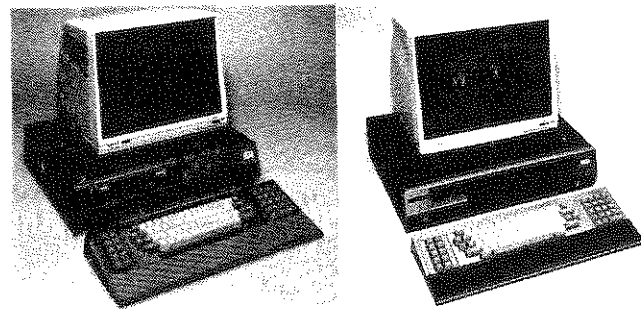

Layout : Hardy Strobel, Neuselsbrunn 51, 8500 Nürnberg 50
Ausführung : Jean Marchand

De nieuwe DAI's

93

Na lange jaren te hebben doorgebracht met de ver-
vaardiging van een enkel
mikro model, beslist DAI
het geweer van schouder
te veranderen door diver-
sifikatie van het aanbod.

De nieuwe machines zijn
van het type « trois pié-
ces » zoals men in de mo-
dewereld zegt: een sys-
teembehuizing, een moni-
tor en een toetsenbord.

De monitor is een Sanyo,
die 225 x 528 punten in 16
kleuren afficheert; het
toetsenbord en de centra-
le eenheid zijn gesierd met
vlakke skai, die het in een
Lodewijk XV salon fantas-
tisch zouden moeten

doen. Vier modellen wor-
den voorgesteld: de DAI-T,
die eeneenvoudige terminal
is, en de DAI-T 1, 2 of 3, die
monoposten zijn met 1, 2 of
3 diskette-drives van
5,25", die door de DOS
V3.0 elk met 640 K wor-
den toebedeeld.

De CPU is steeds die goeie
ouwe 8080. Naar waar-
heid krijgt hij wel wat ou-
derdom, maar bij Intel ver-
zekert men, dat deze pro-
cessor meestal slechts op
5 of 10% van zijn moge-
lijkheden wordt aange-
wend; indien DAI dit per-
centage opvoert, dan is
het mogelijk, dat hij tot
prestaties komt, die ver-
gelijkbaar zijn met de mo-
derne kringen.

Twee programma's wer-
den ons getoond op de op
Bureau 84 voorgestelde
prototypes: een spread-
sheet en een tekstverwer-
king. Hun oorspronkelijk-
heid ligt in het systema-
tische gebruik van kleur
om de activiteiten te be-
schrijven.

Maar het grote probleem
blijft steeds hetzelfde: de
programma's. Omdat
deze machines over geen

enkele andere bron be-
schikken, vermits ze
slechts compatibel zijn
met elkaar, moet men op
een specifieke productie
wachten om de toepassin-
gen te ontwikkelen. Voor
het ogenblik moeten
zowat 5 tot 6 program-
ma's beschikbaar zijn;
men dient toe te geven,
dat de keuze niet zeer ruim
is.

Maar in ieder geval, good
luck! □

```

2  REM : *****
3  REM : *
4  REM : *          R.MARCEL  FEVRIER 1982
5  REM : *
6  REM : *          FEU D'ARTIFICE
7  REM : *****
100 POKE #75,32:MODE 6:MODE 0:PRINT CHR$(12):COLORT 9 14 9 9
110 POKE #BDD7,#4F:CURSOR 1,19:PRINT "FEU":POKE #BC45,#5F:CURSOR 3,16:PRINT "D'ARTIFICE"
115 POKE #BAB3,#4F:CURSOR 0,13:PRINT "-----":WAIT TIME 200
120 CF=9.0:C1=3.0:C2=14.0:C3=15.0
130 MODE 6:COLORG CF C1 C2 C3
140 FOR J=32.0 TO 8.0 STEP -12.0
150 A=C1:IF J=20.0 THEN A=C2
160 IF J=8.0 THEN A=C3
170 GOSUB 500:XA=XN:YA=YN
180 FOR I=0.0 TO 2.0*PI STEP PI/128.0:GOSUB 500:DRAW XMAX/2-XA,YMAX/2-YA XMAX/2-XN,YMAX/2-YN A
:XA=XN:YA=YN:NEXT I
190 NEXT J
220 FOR K=1.0 TO 100.0:Q=1.0-Q
230 COLORG 0 Q*RND(16.0) RND(16.0) RND(16.0)
240 WAIT TIME 20+RND(100.0):NEXT
250 GOTO 130
500 R=J*(1.0-COS(12.0*I))*3.0
510 XN=R*COS(I):YN=R*SIN(I):RETURN
    
```

EPROM PACK

```

1  ;
2  ;
3  ;
4  ;WAARSCHIJNLIJK HEEFT IEDERE DAI-GEBRUIKER ZICH WEL
5  ;EENS GEERGERD AAN HET STEEDS WEER MOETEN LADEN VAN DE
6  ;VEEL GEBRUIKTE ROUTINES OF PROGRAMMA'S. MET NAME
7  ;DIEGENEN DIE VEEL MET ASSEMBLER WERKEN EN EEN AUDIO-
8  ;CASSETTERECORDER ALS OPSLAGMEDIUM GEBRUIKEN.
9  ;DE DCE-BUS WORDT TIJDENS DE POWER-UP ROUTINE OF NA
10 ;EEN RESET DOOR MIDDEL VAN EEN IN DE FIRMWARE OPGENO-
11 ;MEN ROUTINE GECONTROLEERD OP EEN EVENTUEEL AANGESLO-
12 ;TEN APPARAAT DAT WIL COMMUNICEREN.
13 ;INDIEN DIT ZO IS, ZAL DE OP DE BUS AANGEBODEN DATA OP
14 ;DE STACK GEPLAATST WORDEN. DEZE DATA MOET EEN PRO-
15 ;GRAMMA ZIJN, DAT IN DE RUIMTE VAN DE STACK PAST (F800
16 ;-F900). DIT PROGRAMMA WORDT DOOR DE DCE-BOOTSTRAP GE-
17 ;START. MET BEHULP VAN DIT PROGRAMMA, DAT OP ZIJN
18 ;BEURT OOK WEER EEN BOOTSTRAP KAN ZIJN, WORDT DE DATA
19 ;OPGEHAALD VAN DE GEWENSTE ROUTINE OF HET GEWENSTE
20 ;PROGRAMMA.
21 ;NATUURLIJK MOET DEZE BOOTSTRAP DE DATA OP DE JUISTE
22 ;PLAATS GAAN SCHRIJVEN. DUS ZAL HET BEGIN-ADRES EN
23 ;HET EIND-ADRES VAN DE ROUTINE OF VAN HET PROGRAMMA
24 ;MEEGEGEVEN MOETEN WORDEN.
25 ;VERDER IS ER EEN STUK HARDWARE NODIG OM DE IN DE
26 ;EPROM OPGESLAGEN DATA OP DE DCE-BUS TE DOEN ZETTEN.
27 ;DE BOVENGENOEMDE FILOSOFIE HEEFT GELEID TOT DE ONT-
28 ;WIKKELING VAN HET DAI-EPROM-PACK.
29 ;DEZE ONTWIKKELING WORDT DOOR ENKELE DAI-GEBRUIKERS,
30 ;DIE ZICH MET ASSEMBLER (DNA EN SPL) BEZIG HOUDEN,
31 ;AL ENIGE TIJD TOEGEPAST. NA HET AANZETTEN VAN DE DAI-
32 ;MACHINE IS BIJVOORBEELD SPL DIRECT BESCHIKBAAR.
33 ;DE LAADTIJD WORDT IN DE PRAKTIJK NIET BEMERKT, OMDAT
34 ;DEZE SLECHTS 1-2 SEC. BEDRAAGT
35 ;ER ZIJN DIVERSE BOOTSTRAP PROGRAMMA'S IN GEBRUIK.
36 ;EEN TWEE STUKS ZIJN HIER AFGEDRUKT.
37 ;DE EERSTE VERSIE IS MINDER DAN 64 BYTES GROOT EN
38 ;LAADT EEN AANEENGESLOTEN BLOK VAN EEN OF MEERDERE
39 ;PROGRAMMA'S. DE WEERSTAND VAN 4K7 BIJ HET VERBREEK-
40 ;CONTACT IS DAN OP PIN 4 VAN DE CD4040 AANGESLOTEN.
41 ;DE TWEEDE VERSIE IS GROTER DAN 64 BYTES EN IS BEDOELD
42 ;OM GESCHIEDEN PROGRAMMA'S OF ROUTINES TE LADEN OP
43 ;TEVOREN BEPAALDE ADRESSEN. DE WEERSTAND VAN 4K7 IS
44 ;DAN AANGESLOTEN ZOALS HET SCHEMA AANGEEFT OP PIN 13
45 ;VAN DE CD4040.
46 ;ER WORDT GEWERKT AAN EEN BOOTSTRAP WAARBIJ ER DIRECT
47 ;EEN MENU VERSCHIJNT, WAARDOOR MEN KAN KIEZEN UIT
48 ;BIJVOORBEELD: A-BASIC B-SPL C-TEKSTVERWERKEN.
49 ;EEN ADVIES MET BETREKKING TOT DE HARDWARE:
50 ;DE C-MOS IC'S EN DE EPROMS ZIJN SOMS MOEILIJK
51 ;VERKRIJGBAAR, WAARDOOR DE PRIJZEN HOOG KUNNEN LIGGEN.
52 ;ONDERZOEK DUS EERST DE VERKRIJGBAARHEID VAN DEZE CDM-
53 ;PONENTEN. HET IS NIET NOODZAKELIJK DIRECT ALLE EPROMS
54 ;TE INSTALLEREN, MET EEN WERKT HET OOK.
55 ;
    
```

```

56 ;DE HARDWARE.
57 ;DE MAXIMALE GEHEUGENCAPACITEIT IS 16K. (4X(4KX8))
58 ;HIER GAAT DE BOOTSTRAP VAN AF.

SPL

59 ;HET SCHEMA GEEFT DE PENAANSLUITINGEN VAN DE DCE-BUS
60 ;WEER MET DE FUNCTIE ER VAN.
61 ;POORT A(0-7) DATABUS
62 ; C(2,5,7) CONTROLEERT DE COMMUNICATIE
63 ; B(0) RESET
64 ;
65 ;C7 (IN) IS ER DATA GELDIG? INIEN C7="1" DAN
66 ; WORDT DE DATA OP POORT A INGELEZEN.
67 ;B0 (OUT) RESET (SOFTWARE)
68 ;C2 (OUT) DATA-REQUEST
69 ;C5 (IN) DATA-PRESENT.
70 ; INDIEN C5="1" WORDT ER NAAR DE
71 ; DCE-INPUTROUTINE GESPRONGEN.
72 ;A0-A7 (IN) DATA IN
73 ;
74 ;DRUKTOETS INDIEN HET CONTACT IS GEOPEND TIJDENS
75 ; DE POWER-UP ROUTINE OF EEN RESET WORDT
76 ; DE EPROM INHOUD GELADEN.
77 ;
78 ;4017B DECADE COUNTER
79 ;4040B BINARY COUNTER (12-STAGE 2*12=4096)
80 ;4049B BUFFER (6X)
81 ;2732 EPROM (4KX8=4096)
82 ;
83 ;BRONNEN
84 ;DYNAMIC '80 NR.1 BLZ 3-4 DE DCE-BUS
85 ; N.B. : IN DE TEKENING DE 1 EN DE 2 VAN
86 ; P1 EN P2 VERWISSELEN.
87 ;
88 ; '82 NR.9 BLZ 9 DCE-CONNECTIONS
89 ; JOS SCHEPENS.
90 ;
91 ; '83 NR.14 BLZ 28-29 INITIALISATION
92 ; DCE-PERIPHERALS
93 ; N.B. : ADRES #EFA7-#EFB2 PORT A
94 ; MOET ZIJN PORT B
95 ;
96 ;INTEL 2732 EPROM
97 ;DATA-SHEETS 8255 P.P.I.
98 ;
99 ;FIRM-WARE DCE-INPUTROUTINE
100 ;MANUAL B. J. BOERRIGTER
101 ;
102 ;

```

```

103 TITL 'BOOTSTRAP A. J.'
104 ;
105 HEAP EQU 2E0H
106 PPI EQU 0FE00H
107 STACK EQU 0F800H
108 ;
109 ORG 0F800H
110 ;
111 LHL D ENDA ;EXECUTED AFTER
112 XCHG ;RESET
113 LHL D STARTA
114 ;
115 START LDA PPI ;LOAD DATA
116 MOV M, A ;STORE DATA
SPL V1.1 PAGE 3 BOOTSTRAP A. J.
117 MOV A, H ;)CHECK
118 SUB D ;)
119 JZ NOT ;)FOR
120 MOV A, L ;)
121 SUB E ;)END-
122 JZ ENDR ;)ADDRESS
123 ;
124 NOT MVI A 4H ;RESET PC2
125 STA PPI+3H
126 NOG LDA PPI+2H ;)WAIT
127 ANI 80H ;)C7
128 JNZ NOG ;)LOW
129 MVI A 5H ;+PC2
130 STA PPI+3H ;+HIGH
131 INX H
132 JMP START
133 ENDR LXI H HEAP
134 RET
135 ORG 0F82FH
136 STARTA DW 8400H
137 ENDA DW 0B2FFH
138 END
139 ;
140 ;
141 TITL 'BOOTSTRAP J. A. P. 840109'
142 ;
143 ;*1* IF HEAPPOINTERS MUST NOT BE CHANGED,
144 ;*1* PUT IN THIS 2 INSTRUCTIONS.
145 ;
146 ORG 0F800H
147 COUNT1 EQU 297H
148 ;
149 NOP ;(E5) PUSH H *1*
150 LXI H TABLE
151 PUSH H
152 ;
153 BLOCK MOV C, M ;LOW-
154 INX H ;--START ADDRESS
155 MOV B, M ;HIGH-
156 INX H
157 MOV E, M ;LOW-
158 INX H ;--END ADDRESS
159 MOV D, M ;HIGH-
160 INX H
161 SHLD COUNT1
162 PUSH B ;(
163 POP H ;( BE TO HL
164 CALL COMPAR

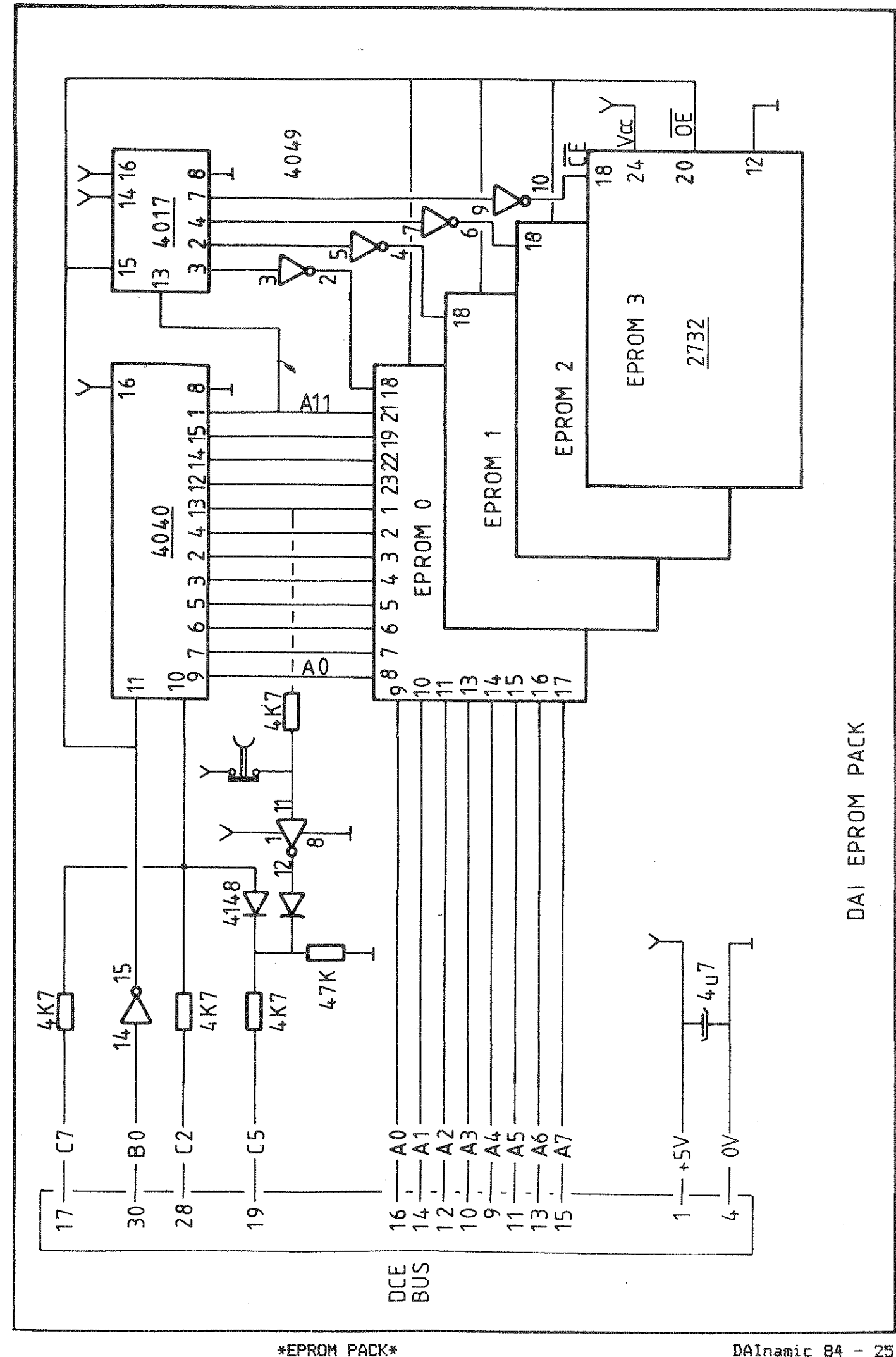
```

```

165      JNZ     START1      ;HL=DE
166      POP    H           ;NOT THEN START1
167      LDA    0FE01H      ;YES THEN POP END ADDRESS
168      ANI    0FEH        ;!
169      STA    0FE01H      ;! RESET EPROMPACK
170      NOP                    ;(E1) POP H *1*
171      RET                      ;END OF ROUTINE
172      ;
173      START1 POP    B           ;KILL SAVED END ADDRESS
174      LXI    B    0FE03H
SPL V1.1 PAGE 4      BOOTSTRAP J.A.P. 840109

175      START2 LDA    0FE00H      ;GET DATA
176      MOV    M,A          ;STORE DATA
177      MVI    A    4H          ;) RESET PC2
178      STAX  B              ;) =INCR. COUNTER
179      INR   A              ;) A=05
180      STAX  B              ;) SET PC2
181      INX   H              ;) NEXT ADDRESS
182      CALL  COMPARE        ;END ADDRESS REACHED?
183      JNZ   START2        ;NOT THEN START2
184      PUSH H              ;YES THEN PUSH END ADDRESS
185      LHLD COUNT1
186      JMP   BLOCK
187      ;
188      ;COMPARE HL-DE.
189      COMPARE MOV    A,H
190      SUB    D
191      RNZ
192      MOV    A,L
193      SUB    E
194      RET
195      ;
196      ;START- AND END-ADDRESS TABLE.
197      ;
198      TABLE DW      800H      ;STARTADDRESS (FIRST PART)
199      DW      810H      ;EN ADDRESS+1
200      DW      83EH      ;STARTADDRESS (SECOND PART)
201      DW      843H      ;END ADDRESS+1
202      DW      900H      ;STARTADDRESS (THIRD PART)
203      DW      999H      ;END ADDRESS+1
204      ;
205      ;
206      DW      0H        ;) AT THE END ALWAYS
207      DW      0H        ;) 8X ZERO
208      ;
209      END

```


FEESTWENSEN

1985

```

2  MODE 0:PRINT CHR$(12)
3  COLORT 8 5 6 14
4  FOR I=#BFE4 TO #B3E4 STEP -#86:POKE I,#F0+RND(15):NEXT
5  A$="      +-
10 A$="      +$*-
20 A$="      +****-
30 A$="      +*****$*-
40 A$="      +$*****$*- +-
50 A$="      !!      +$*-
60 A$="      +****- +$*****$*-
70 A$="      +*****$*- +$*****$*-
80 A$="      +-      +*****$*- !!
81 A$="      +*-      +*****$*-
83 A$="      +$*-      +*****$*- PRETTIGE
85 A$="      +*****$*- +$*****$*- KERSTDAGEN
86 A$="      +$*****$*- +$*****$*- & EEN VOORSPOEDIG
87 A$="      +$*****$*- +$*****$*- 1985
90 A$="      !!      +*****$*-
91 A$="      !!
92 A$="
94 A$="
95 A$="=====
96 A$="door u toegewenst door: Jeroen Overvaarde
98 A$="=====
99  GOTO 99
100 FOR I=0 TO 59:W=ASC(MID$(A$,I,1)):IF W=32 THEN PRINT " ";:NEXT
110 IF W=42 THEN PRINT CHR$(127):NEXT
120 IF W=43 THEN PRINT CHR$(6):NEXT
130 IF W=45 THEN PRINT CHR$(7):NEXT
140 IF W=33 THEN PRINT " ";:XX=CURX*2:YY=CURY*#86:POKE #B3E5-XX+YY-9,#FF:NEXT
145 IF W=61 THEN PRINT CHR$(1):NEXT
150 IF W=36 THEN PRINT CHR$(127):XX=CURX*2:YY=CURY*#86:POKE #B3E5-XX+YY-9,56:NEXT
155 IF I>59 THEN PRINT :RETURN
160 POKE #B3E4+CURY*#86,#CD:POKE #B3E4+(CURY-1)*#86,#C8
170 PRINT CHR$(W):NEXT
  
```

very application

?	300 Bfr	☐ DA1pc SCHEMATICS	850 Bfr
3	300 Bfr	☐ BEST of DAInamic (80-81)	500 Bfr
	1000 Bfr	☐ DAInibble	800 Bfr
trainer	1000 Bfr	☐ Education 6	1000 Bfr
basic tutor	500 Bfr	☐ Education 7	1000 Bfr
	1500 Bfr	☐ Education 8	1000 Bfr
	800 Bfr	☐ Frogger	1250 Bfr
	850 Bfr	☐ Eagles	1000 Bfr
	500 Bfr	☐ Phoenix	1250 Bfr
	650 Bfr	☐ Tangram	750 Bfr
1-15	650 Bfr	☐ Turtle-Basic	1250 Bfr
	600 Bfr	☐ Toolkit 6	1000 Bfr
	600 Bfr	☐ MIX 1	500 Bfr
	600 Bfr	☐ QUEST adventure	600 Bfr
	800 Bfr	☐ Sociale Geografie	1000 Bfr
wijs	990 Bfr	☐ D-BASIC	2000 Bfr
mbler	1100 Bfr	☐ Math'fun 2	1000 Bfr
	750 Bfr	☐ DOS-TOOLKIT (disquette)	1250 Bfr
	750 Bfr	☐ DATAFLEX (disquette)	1500 Bfr
	500 Bfr	☐ Fysische Geografie	1000 Bfr
	500 Bfr	☐ Boekhoudprogramma	2000 Bfr
	600 Bfr	☐ Games collection 13	750 Bfr
ator	1750 Bfr	☐ Games collection 14	750 Bfr
ssor	2000 Bfr	☐ SFGT	1000 Bfr
	1100 Bfr	☐ Firmware manual	1350 Bfr
	2100 Bfr	☐ Superbase	—
	2100 Bfr	☐ Patrouiller	—
	2100 Bfr	☐ Compilation 83-84	—
	3000 Bfr		

indicated prices are for audio, DCR + 150 Bfr